a ¶ Poteſt.vt.ꝭ.l.proxi.
b ¶ Pro virili parte.niſi actum ſit inter eos:vt alterius tantum pericu lo dentur:vel alter tm̄ nominauit.quibus caſibus hi primo conueniū tur non autē alij liberātur.vt.ff.e.l.j.§.ſi inter magiſtratus.⁊.ff.ad municipales.l.imperator.§.ſi.et caue.quia aliter ſeruatur in pluribus fideiuſſorib⁹ vnius tutoris:quorum quilibet in ſolidū tenet ceſſis actionibus:vt.ff.rem pu.ſaluam.fo.l.vl.Itē nota ſi non ſunt ſoluēdo hi magiſtratus nō h̄z pupill⁹ priuilegiū ante alios creditores in bonis eorum.vt.ff.e.l.j.§.priuilegium.

Fideiuſſores plures vni⁹ tutoris quō teneantur.

c ¶ Poſtulabis.tu cōuētus inſolidum.

Aduerſus. ¶ Caſus. Ita demū ad magiſtratū q tutorē dedit puenitur ſi tutor vel eius fideiuſſor ſoluendo non ſint vt boni ſ eoꝝ excuſſis pupillo ſatiſfieri idonee non poſſit.

d ¶ Collegarum.i.contutorum qui cum eo adminiſtrauerūt inſimul. vel vnus quedā:alius q̄daz alia.vt.ff.e.duo. nā ſi nō adminiſtrāt tertio loco eſſent conueniendi: niſi in ſuſpecto faciendo ceſſaſſent vel tarde feciſſent vel prodidiſſent. vt.ff.e. proponebatur.et dixi.ꝭ. eo.l.j.⁊ facit.ꝭ. ſi tu. non geſ.l.j.⁊ de diui.tu.l.ij.

e ¶ Satiſfactum.⁊ ſi nūc iueniunt nō ſoluēdo p̄ſumunt tp̄e donatiōis fuiſſe nō ſoluendo.et ſic on⁹ ꝓbandi pupillo non imminet.vt.ff.e.l.j.§. ſi magiſtratus.⁊ dixi.ꝭ.de ꝑ ba.l.ex pſona. Itē ꝭ.ff. ad muni.l. imperator. ſꝫ ibi patet ſolutio.

In magiſtratus. ¶ Caſus. Aduerſ⁹ magiſtratū vtilis i ſubſidium pu.competit actio ſi nec tutor nec fideiuſſor qui fideiuſſit rem pu.ſaluam fore fuerit ſoluendo.

indennitas poteſt[a] :et vtriq̄ ſoluendo eſtis: pro virili[b] parte in vos actionem dari non iniuria poſtulabis[c].

☞ Contra magiſtratum agitur in ſubſidium.i.excuſſis tutoribus collegis et fideiuſſoribus.Salycetus.

Idem.a.Frontiano. Lex.iiij.

Aduerſus nominatorē tutoris vel curatoris minus idonei:non ante perueniri poteſt q̄ ſi bonis nominati:itemq̄ fideiuſſoris eius necnon collegarū[d] quoq̄(ad quorum periculum cō ſortiū adminiſtrationis ſpectat) excuſſis: non ſit indennitati pupilli vel adulti ſatiſfactum[e].

☞ Iſta lex idem dicit quod precedens ſed addit de tempore finiti officij.⁊ hoc intendit.Sufficit tutores fuiſſe ſoluendo tēpore depoſiti officij:vt ad magiſtratū nō poſſit perueniri.Salycetus.

Imperatores Diocletianus et Maximia.aa. Eugenie Lex.v.

In magiſtratus municipales[f] tutorum nominatores: ſi adminiſtrationis[g] finito tempore non fuerunt ſoluendo[h] : nec ex cautione fideiuſſionis[i] ſolidū exigi poſſit: pupillis quondam in ſubſidium indennitatis nomine actionem vtilem[k] competere ex ſenatuſconſulto(quod auctore diuo traiano parēte noſtro factum eſt)conſtitit.

☞ Si notarius qui inuentarium ſcripſit minorem eſtimationem rerum fecerit: et ſm̄ illam fideiuſſorem recepit: tenetur minori actione in factum:nec ex hoc vitiatur datio curatoris.hoc dicit Salycetus.

f ¶ Municipales.non autem in eorū fideiuſſores qui rem pupilli ſaluam fore promiſerant.vt.ff.ad muni.l.ij.§.pe.⁊.ff.e.l.j.ij.reſpon.
g ¶ Adminiſtrationis.ſ.tutele.
h ¶ Soluendo.ſcilicet tutores.
i ¶ Fideiuſſionis.date ob rem pupilli ſaluam fore.vt ⁊.ꝭ.e.l.proxi.
k ¶ Utilem.tutele ſm̄ azo.vel in factū ſm̄.M.q̄ dicitur eadē cū ſit oīno ſimilis.vt.ff.e.l.ſi.⁊ facit.ff.de cōfir.tu.l.iiij.⁊ i auſ.de iudi.§.nullo.colla.vj.Sed ꝭ inſti.de ſatiſda.tuto.§.neq̄ aūt.vbi dicit magiſtratū vel p̄torē vel p̄ſidē nō teneri.Ad qđ dic q̄ quidā ſunt ad quos pertinet tm̄ dare tutorē vel curatorē:nō aūt exigere ſatiſdationē:vt ſunt preſides et hi nō tenent vt ibi.Alij qui vtrūq̄ ⁊ alij qui tm̄ exigere ſatiſdationē poſſent.⁊ hi tenentur vt hic.⁊.ff.de admi.tu.emilius dexter.

Magiſtrat⁹ non oēs tenentur de mala adminiſtratione tutorum.

l Cum ſit. ¶ Caſ⁹. Pretor dedit curatorē ⁊ gn̄alē adminiſtrationē ei mandauit.deinde decretū interpoſuit vt faceret inuētarium ⁊ ſm̄ eius quātitatē fideiuſſores daret.ſcriba inuentarij ſcripſit min⁹ valere p̄rimoniū ⁊ eſtimationē rerū ibi cōpertarū:vt ſic min⁹ locupletes fideiuſſores poſſent accipi:tenetur vt hic.⁊.ff.eo.l.j.§.diuus.
m ¶ Adiecta.id eſt :ata.vel id eſt poſt dationem curatoris eſt adiectū de commiſſione adminiſtrationis.
n ¶ Et quod eam.ſ.ſn̄iam que interlocutoria dici poteſt vel magis decretum.vt in auſ.vt hi qui ob.§.ſi.col.vj.
o ¶ Decretū.de faciēdo inuētariū ⁊ fideiuſſorib⁹ dādis.Alij dicūt de traditione rerū.vt.ꝭ.de epi.au.l.de creationibus.Alij de alimētis pupillo p̄ſtādis vel decernēdis.Alij dicūt de quadā ſolēnitate que obſeruabatur q̄nq̄ in datione tutorū.vt.ꝭ.de tuto.⁊ curato.illuſtri.per.l.j.
p ¶ Non curatoris.ſcꝫ tantum ⁊ hoc quādo ipſe fecit ſic ſcribi.vel ſi nō fuit in fraude/plane leges.
q ¶ Si qua leſio.q̄ male adminiſtrauit:⁊ nūc eſt non ſoluēdo ip̄e vel fideiuſſores.⁊ hoc ſiue fuit in fraude ſiue nō ipſe curator:vel ſi tutor dāno dato ab aliquo in rebus eſtimauit dānum rerum ꝑut erant eſtimate a ſcriba.vel vēdidit iō minori p̄cio credēs iuſtā fuiſſe eſtimationem ſcribe. Additio. No.q̄ tutor vel curator vendens rē ſicuti eſtimata eſt auctoritate publica excuſat.lꝫ plus valeat:qđ tm̄ intelligas ſm̄ Bar. hic niſi manifeſtū eēt illā eſtimationē eſſe iniuſtā. vel ſi de hoc ē publica fama in vicinia ⁊ locis circūſtātibus:tūc em̄ tutor non poſſet dicere ſe credere illam eſtimationem eſſe iuſtam.arg.ꝭ.de pericu.tut.l.ſi tutor petitus.

r ¶ Legibus.condictiōe ex.l.iſta ſm̄ quoſdā.Uel dic actione in factū qua tenet etiā magiſtrat⁹.vt ff.eo.l.ſi.⁊ dicā in electione eſſe minoris an magiſtratū prius vel ſcribam ⁊ eſtimatorē velit conuenire.lꝫ dicāt q̄daꝫ primo tutorē gerentē.ſcđo magiſtratū.tertio nō gerentem cōueniri ⁊ hoc bene. quarto ſcribaſ.q̄nto eſtimatores.q̄ vltima nulla lege probantur.

Imperator zeno.a. Emiliano p̄fecto pretorio. Lex.vj.

Cum[l] ſit adiecta[m] p̄toris ſententia generalē curatori adminiſtrationem mandantis ⁊ qđ cam[n] pro more ſequitur decretū[o] pariter ſit compoſitū manifeſtū eſt nō curatoris[p] dationem fuiſſe inualidam:ſed in eſtimanda adulte ſubſtantia ſcribe vitium qui tā q̄ non amplius ducētis libris auri patrimonium valeret fideiuſſorem acceperat interceſſiſſe.in quo caſu nō curatoris erit ratio reprehendenda ſi qua[q] leſio rebus minoris illata fuiſſe aduerſus legū ordinem comprobetur: ſed ſuper negligentia vel dolo ſcribe qui veram ſubſtantie taxationem paſſus eſt occultari legibus[r] erit agēdum.

¶ Finit liber quintus.

¶ Incipit Liber ſextus.

¶ De ſeruis fugitiuis[s] et libertis[t] mācipijſq̄ ciuitatum[v] artificibus[x]/⁊ ad diuerſa opera deputatis:⁊ ad rem priuatam[y] vel dominicam[z] pertinentibus. Titu.j.

☞ Fuga ſeruum afficit vt vſucapi vel p̄ſcribi non poſſit.h.d.Bal.

Impa. Diocletian⁹ et maximi.aa.Emilia. Lex.j.

Seruum fugitiuum[a] ſui furtum facere[b]

s ¶ De ſeruis fugitiuis.

¶ Remota omni alia cōtinuatione:dic. ✠ Quia ſupra dixit de actiōibus que ſunt ex contractu.vt in.iiij.lib.vel ex quaſi:vt i.v. Ideo ſubijcit de his que fiunt ex maleficio:et ſic de furtis.Sꝫ quia ſeruus facit furtū ſui:ideo de eo premittit ⁊ de ſimilibus.

✠ Iſtā continuationē ſequūt Cy. barto.bal.⁊ ſalyc. q̄uis Fulg. Ange.⁊ pau.reprehendāt: ſꝫ Bal.dicit hic q̄ parū circa hoc eſt curādū: qđ nota.

t ¶ Libertis.ſcilicet ciuitatum.
v ¶ Ciuitatū.romane vel alterius. ‡arg.vt.ꝭ.eo.l.mancipia.⁊.l.pe.

‡ Dic vt p̄ ſaly.i.l.pe.ꝭ.eo.

x ¶ Artificibus.ſcilicet ciuitatum: lꝫ non ſint ſerui.#vt.ꝭ.eo.l.ſi.
y ¶ Priuatam.ſcꝫ ſingulorum de populo.Azo.
z ¶ Dominicā.id eſt imperatoris.#

Idē pau. # Idē ſaly. Tex⁹ ibi: furtum facere.etiam ſi p aliū nō fuit appzehenſus.pau.

Seruum.Tria facit.Primo ponit dictum.Secūdo cōſequentiam.Tertio rationem conſequētie.partes patent.h.d.Bal.vel ſic.Hec.l.tria cōtinet dicta.Primo ponit primū dictū.Scđo cōſecutiū illius.Tertio ratio illius cōſecutiui.Et ſm̄ hoc pōt poni caſus vt lr̄a iacet hoc mō vt ponatur pro queſtione.An ſeru⁹ qui fugit a dn̄o furtum faciat ſui: Uel aliter poteſt poni caſus:vt dicam⁹ ſic.Seruus aliquis fugit a dn̄o/aliquis eum recipit qui eum vēdit bona fide alij ementi.queritur vtrum iſte emptor poſſit ſeruum vſucapere vel preſcribere: Et dicitur q̄ non:propter rationem que in fine ponitur ⁊ in principio:q̄ furtum ſui fecit.

Diuiſio.

Caſus.

a ¶ Seruum fugitiuū.Duobus modis poteſt poni caſus.Primo ſic. In hac lege queritur an ſeruus alicuius ſi fugit a domino dicatur facere furtum ſui: Et reſpondetur q̄ ſic:ex quo ſequitur q̄ nō poteſt p̄ſcribi:cuius reſponſionis ratio eſt ne ⁊c. Uel poteſt poni ſic. Seruus meus fugit a me:⁊ iuit ad quēdā:ille poſſidēs eum vēdidit bona fide emēti.q̄rit an emptor poſſit vſucapere: Et reſpōdeo certe q̄ nō: duabus rationib⁹.Prima:q̄ fecit furtum ſui. Secūda:ne fuga ſeruorum ſit dominis dānoſa.Uel pone vt in glo.que incipit.Sed q̄ dubitatio.

Caſum dupliciter ponit.

b ¶ Facere.vt ⁊.ff.de fur.l.ancilla. Sed contra.ꝭ.eo.titu.l.qui ſeruo.in prin.vbi dicit q̄ non facit furtum qui fugā ſeruo perſuadet.Sol.illud ideo q̄ nemo ex conſilio tenetur:non autem dicit fugientem non facere furtum ſui.⁊ dic quis ſit fugitiuus ⁊ erro.vt.ff.de edil.edic.l.quid ſit fugitiuus.in prin.⁊.§.erronem.quod tm̄ in vno dicitur ⁊ in alio exauditur.vt.ff.e.l.j.§.pe.lꝫ quidam contra. Additio. Aduertas q̄ ſolutionē iſtius glo.ad.l.qui ſeruo.in ea alle.reprehendunt communiter docto. nam ex cōſilio fraudulēto obligatur quis.vt.l.conſilij.ff.de regu.iur. Unde dicas ſm̄ doc.q̄ ſeruus fugitiuus facit furtū ſui/vt hic.tm̄ iſtud nō eſt proprie ⁊ regulare furtum:q̄ in furto requiritur q̄ ſit differētia inter

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

inter contractantem ⁊ rem contractatã. vt.l.j.ff.de furtis. ſꝫ hic eſt idez ergo nõ eſt regulare furtum. ⁊ ideo pſtans opem huic irregulari furto non tenetur furti niſi furtum regulare ſequatur vt in.l.contraria.

a ¶ Et ideo. Nõ valet hec argumẽtatio. nã fallit in debitore ſurripiẽte pign⁹ creditori qui facit furtum ratiõe poſſeſſionis. ⁊ tamẽ eſt res vſucapibil. vt.ff.de vſuca.l. ſequitur.§.ſi rẽ. addo ergo hic quoddã mediũ et eſt res furtiua: ⁊ ſic valet. vt inſtit.de vſucap.§.furtiue. niſi purget vitiũ vt i eo. titu.§.aliqñ. Uel poteſt aliter ſolui.ſ. ꝙ ibi ſit ſpãle in eo fure. ⁊ dic ꝙ vna negatio abũdat. ſic in aut. de her. ⁊ fal.§. inordinatis.colla.j. ⁊.ff.de dã.infec.fluminũ.§.j.alr enim due negationes faciunt vnã affirmationez. vt.ff. de verb.ſig.l.duobus.

Lex.ibi:lõgi tpis. De iſto ſuo contra dominũ a quo aufugit.pau.

b ¶ Nec vſucapionem. triennij.

c ¶ Preſcriptionez. Sed que dubitatio ẽ de lõgi tpis pſcriptione q̃ in rebus tñ imobilib⁹ locuz habet. vt.j. in q. cau. ceſ. lõg.tẽp.pſcrip.l.in ſeruorũ: Rñ.ſm quoſdã h loquitur de mancipijs aſcriptitijs q ſũt pars ſoli. vt ff.de diuer.et tẽp.pſcri.l. iij.in qb⁹ licet alr locum habeat lõgi tpis preſcriptio: hoc tñ ceſſat qꝛ fugitiu⁹ eſt. Et ſi q̃rat quõ fit furtũ cũ iudicet immobilis: ⁊ rerũ imobiliũ nõ

et ideo [a] non habere locum: nec [b] vſucapionẽ nec longi tẽporis preſcriptionem [c] manifeſtum eſt: ne [d] ſeruorum fuga dominis ſuis ex [e] quacunqꝫ cauſa fiat [f] damnoſa.

☞ Officio iudicis conceditur dominis poteſtas perſequendi ſeruos pprios fugitiuos in domibus alienis. hoc dicit Bal. concordat Saly.

Idẽ. aa. ⁊ cc. Pompo. Lex.ij.

REquirendi fugitiuos poteſtatez fieri dominis preſidalis officij [g] eſt.

☞ Serui ad barbaros fugiẽtes in actu fuge deprehenſi grauiter pro motu iudicis puniũtur: mutilatione pedis aut pena metalli vel ſimili. h.d. Bal. ⁊ Saly.

Impa. Cõſtã. a. ad pbũ. L.iij.

SJ fugitiui ſerui deprehẽdãtur [h] ad barbaricos [i] tranſeũtes aut pede amputato [k] debilitentur: aut metallo [l] dentur: aut qualibet alia [m] pena afficiantur.

In auten. vt nulli iudicũ.§.qꝛ vero nos opꝫ.colla.ix.conſti.ix.

☞ Hodie loco pedis ſuccedit man⁹ abſciſſio. p furto vero ſola fuſtiũ caſtigatio:

per ſeruũ cũ nõ põt agi furti. vt inſti.de oblig.q̃ ex delic.§.hi: Rñ. propter vſucapionẽ vt hic ⁊ ibi dicit. Itẽ nũqd.xxx.ãnis pſcribet ſeru⁹ fugitiu⁹: Uidet ꝙ ſic. ‡ vt.j.de pſcrip.xxx.ãnorũ.l.ſicut. ⁊.l.oẽs. eꝫ ꝙ nõ cũ retineat poſſeſſio in eo.ti.l.male.ex tũc ergo ex quo deſinam poſſidere pſcribet.xxx.an. Accur. Additio Tu dic ꝙ glo. inepte loquit ſm Pau. ⁊ Ja. quo ad materiã.l.noſtre. notãda tamen eſt ad hoc ꝙ preſcriptio ſine poſſeſſiõe ciuili non currit. Jaſon.

‡ Idẽ bar. ⁊ vide ia. h.

ſed pro latrocinio furca. Salycetus.

SEd nouo iure ſi criminis qualitas membri abſciſſionez exigat [n] vna ſola [o] manus abſcindetur: ſed pro furto nec morietur: nec aliquod membrum ab ſcidetur: ſed aliter caſtigabitur [p].

¶ Fures [q] autem vocantur qui occulte et ſine armis huiuſmodi delinquunt. qui autem violenter aggrediuntur: aut cum armis: aut ſine armis: aut in domibus: aut in itineribus: aut in mari: penis legalibus ſubijciãtur.

☞ In iſta lege plura bona dicam. ⁊ hoc intendit. Suſcipientes ſeruum fugitiuum ſcienter pro ſingulo ſeruo ⁊ vice qualibet puniunt tamen de delicto tutoris vel curatoris ipſe punitur ⁊ nõ domin⁹: ⁊ qui non poteſt ſoluere luit in corpus. erranti parcitur. ⁊ ſi a domino cepit malicia punit. ſeruo priuabitur ⁊ veritas eruetur p ſerui fugitiui torturã. hoc dicit Bal. vel ſic. Doloſe fugitiuum occultans ad eum cum pari vel.xx.ſolidis tenetur. ⁊ pena reiteratur augetur delictum reiteranti ⁊ tutori nõ minori. ſuſcipiens vero ſine dolo nõ tenetur. ſed doloſe mittens ſeruo torto ⁊ cõfiſcato puniatur. hoc dicit Saly.

d ¶ Ne ſeruorum fuga.i. effectus fuge que eſt vſucapio vel preſcriptio.

e ¶ Ex quacunqꝫ cã. hoc qꝺ dicit ex quacunqꝫ cã põt ſe referre ex pte ſubiecti ⁊ ex pte pdicati. ex pte predicati. ſcꝫ ne fuga ſeruorum ſit damnoſa domino ex quacũqꝫ cauſa. expone ſcꝫ vſucapionis aut preſcriptionis. Sed ex parte ſubiecti. ſcilꝫ ita ne fuga ſeruoruz ex quacunqꝫ cauſa. expone.ſ.leui aut iiuſta: ſecus ſi magna vel iuſta. ‡ vt.ff.de his qui ſunt ſui vel alieni iuris.l.ij. ⁊ inſtit. de his qui ſunt ſui vel alieni iuris.§.vlti. tunc enim bene preiudicaret domino vt ibi dicitur.

‡ Glo. ſequunt bar. ⁊ ſaly.

f ¶ Fiat dãnoſa. quo ad vſucapionem.

REgrendi. ¶ Caſ⁹. Si ſeru⁹ meus in domum alicuius potentis ſe receperit. in quam ad requirendum eum intrare non audeo: preſes faciet eum requiri.

g ¶ Officij eſt. vt ⁊.ff.e.diuus. alioquin et magiſtratus ✝ in.c.ſolidis. et qui non patitur apud ſe inquiri in totidem punitur. vt.ff.eo.l.j.§.hoc autem. ⁊ eadem pena imponitur ſuſcipienti alienum ſeruum ⁊ nõ reddenti infra.xx.dies. vt.e.l.j.§.j. ⁊ omnes iſtas penas dicas applicari fiſco cum mulcte appellentur. vt.s.de modo mulcta.l.mulctarum. eſt et alia que datur actori. vt.j.e.l.quicunqꝫ. Et dic/ Officij eſt. id eſt ad ei⁹ officium pertinet.

✝ Iſtã glo. vſqꝫ ad finẽ ſequũt pau. ⁊ ſaly.

SJ fugitiui. ¶ Caſus. Si ſeruus meus fugit ad hoſtes ⁊ in itinere deprehenſus eſt: quã penam ſubire debeat querit. Dicit ꝙ amputandus eſt pes: aut detur metallo: aut alia pena affici debet.

h ¶ Deprehendantur. in itinere. ſecus ſi ad hoſtes ‡ iam peruenerint ⁊ ſic fuerit delictum conſummatum. qꝛ tunc vltimo ſupplicio puniunt. vt.ff.de pe.ſi quis aliquid.§.j. que eſt contra. ſi tamen non petatur puniri domino iure poſtliminij redditur. vt.ff.de captiuis ⁊ poſtlimi.reuer. poſtliminium.§.tranſfuge.

‡ Idẽ bar. pau. ⁊ ſaly.

✝ Hucuſqꝫ glo. ſequũt Bart. Bal. ⁊ Saly.

fit furtũ. vt inſti.de vſuca.§.qꝺ aũt ad eas: Reſpõ. ad ſimilitudinez ✝ crete que ẽ naturaliter immobilis licet ſeparata efficiat mobilis. vt.ff. de fur.ſi crete. Item ſi queratur ſi emi aſcriptitium tuũ bona fide a nõ dño quomodo preſcribam cũ nõ poſſit alienari ſine ſolo. vt.j. de agri. ⁊ cẽ.l.quẽadmodũ.lib.xj. ergo nec vſucapi. vt.ff.de ver.ſig.l.alienationis: Reſpon. illa.l.quẽadmodum. loquitur quãdo dominus vẽdidit ⁊ quaſi manifeſta erat ibi fraus dñi. qꝛ parum terre dabatur et omnes aſcriptitij vendebant: ſed in noſtro caſu nõ ſic. qꝛ preſcribet habito titulo ⁊ bona fide ementis ⁊ vendentis. ſed predicta poſitio nõ placet ‡ quia eadem remanet queſtio de vſucapionibus cum facias loq de immobili.ſ.aſcriptitio. Dic ergo caſum ‡ ꝙ loquitur de preſcriptiõe.xx. annorum que alr datur bona fide moranti in libertate quã hic nõ habuit. ⁊ ideo nõ pſcribit libertatem. vt.j.de preſcrip.lõg.tẽp. que pro libertã.l.j. ⁊.ij. ⁊ quod de vſucapione dicit dic ſi ab alio poſſideatur titulo ⁊ bona fide: ⁊ ſic ſunt duo caſus. Uel dic ‡ ꝙ nec tẽpore quo mobilia nec quo immobilia pſcribuntur. ſic.j.ſi aduerſus credi.l.j. Uel ✝ poteſt dici ꝙ imperator non habuit reſpectum ad tantã ſubtilitatez. ſed cum reſponderet de vno ſcilicet vſucapione incidit in alium ſcilicet in preſcriptionem. vt ⁊ alr.ff.ad le.fal.l.j.§.ſed operis. ‡ et familie herciſcunde.l.ij.§.ſi quarta. ſicuti ſepe contingit cum aliquis petit a me.x. ⁊ reſpondeo nec.x.nec.v.dabo tibi. vel nec.x.nec aliud. et ponitur in ſeruo vt in re mobili. Item quero cum ſeruus fugitiuus a domino poſſideatur niſi diu moretur in libertate vel ab alio poſſideatur. vt.ff.de acquiren.poſſeſ.l.j.§.per ſeruum. ⁊.l.iij.§.ſi ſeruus. ⁊.l.rem que nobis. et l.per eum.§.finali. qualiter domino eius poteſt fieri furtũ: Reſpon. ‡ hic poſſidetur a domino animo non corpore. vt.ff. de acquirẽda poſſeſſio.l.iij.§.ſi ſeruus. ⁊ ſic detentationem non habet. Uel hic poſſidebat: ſed non detinebat: quia fugitiuus poſſidetur animo ſolo: ſi enim poſſideretur animo ⁊ corpore non fieret furtum. vt.ff. de acquirẽ. poſſeſſi.l.rem que nobis. ⁊ ad hoc inſtitu. de obliga. que ex delicto.§.placuit. ‡ Item quomodo fit domino furtuz. vt.ff.de furtis.l.interdũ.ij. §.cum autem. que eſt contra. vbi dicit ꝙ q̃diu res ſubrepta domino per ſeruum eſt penes ſeruum non mutatur eius conditio: Reſpon. ✝ illa loquitur in peculiaribus: aliud autem in dominicis vt hic: in quibus fit furtum: etiam ſi penes ſeruuz conſiſtant: ipſe enim non dicitur eſſe in ſui peculio: ſed dicitur res dominica ipſemet. vt.ff.de pecu.l.depoſui.§.ſtich⁹. ⁊ de pecu.lega.l.ſtichus habet. in fin. Sed quare ſecus in dominicis: Reſpon. ‡ quia in peculiaribus videtur habere quandam licentiam contractandi ⁊ damnificandi dominum. vt.ff. de pecu. l.ſi ſeruus.§. etiam. ſed in dominicis non. vt in fine huius.l. Inde eſt ꝙ res peculiaris ab alio ſurrepta ſi redeat in poteſtatem ſerui purgatur vitium. ſed nõ ſic de dominica. vt.ff.de vſucap.l.ſequitur.§.labeo. ⁊ predic.l.interdũ.§.ſi res. Item quid valet fieri furtum in dominicis

‡ Et bene Bar. ſaly. ⁊ Jaſ.

‡ Plꝫ bar. et pau. licet bal. Fulg. ⁊ ſaly. teneãt cõtra.

‡ Iſta ẽ bona. Barto. ⁊ ſaly.

✝ Oẽs ſũt bone dẽpta prima q̃ eſt falſa ſꝫ bar. Saly. ⁊ iaſ.

‡ Uerſiculus ẽ ſub.§. ſi vſufur.

‡ Idẽ bar. Bal. ſaly. ⁊ Jaſ. ꝙuis diſplicet Pau.

‡ Uerſiculus ẽ ſub.§. furtum.

✝ Iſta placet bar. bal. pau. ⁊ ſaly.

‡ Idem ſaly. ⁊ ẽ demẽte bar. bal. ⁊ pau.

i ¶ Ad barbaricos.i. hoſtes ppli romani. vt.s.de cõmer. ⁊ merca.l.ij.

k ¶ Amputato. ⁊ ſic punitur in eo in quo deliquit.

l ¶ Metallo. que ſit hec pena ⁊ operis metalli ⁊ miniſterij metalloruz habes.ff.de pe. aut damnum.§.inter eos. ⁊.§.quiſquis. ⁊.§. in miniſterium. ⁊ inſti.quib.mo.ius pat.pot.ſo.§.pene.

m ¶ Alia pena. ſcꝫ ſimili ‡ vel extraordinaria. vt.ff. de pe. hodie. ſed in hoc ꝙ dicit pedẽ amputari: corrigit p aut. ſed nouo iure. q̃ hic ponit.

n SEd nouo iure. Exigat. qꝺ euenit in quattuor caſibus. ‡ Un⁹ eſt hic in.l.ſi fugitiui. Scõs in exactoribus tributorũ ſi nõ faciunt apochã de ſuſceptis.i. ſcripturã in qua ſcribũtur ea que ſuſcipiũt exactores debitorũ. vt in aut. de manda.princi.§.coges.colla.iij. Tertius eſt in nouellis de quibuſdaz hereticis ⁊c. ✝ Et eſt quart⁹ in lombarda que dicit manũ incidẽdã tabellioni ſi fecerit falſum inſtrumentũ vt in lõbarda de eo qui fecit falſum titu.l.j. in caſu etiã ex lege corne. ſupplicium patitur fugitiuus: nõ ſolum ratione fuge ſed cuz adiuncto. vt.ff. ad ſilt.l.iij.§.de his. ‡ ⁊.l.lege cornelia. in ſi.j.reſponſi.

o ¶ Una ſola manus. Sed que: Reſpõ. ‡ illa in qua min⁹ põt. vt.ff.de pe.l.interpretatiõe. lꝫ alij ꝺ. Additio. Opinionẽ hui⁹ glo. tenet bar. hic ⁊ etiam Paulus de caſtro. ſubdẽs ꝙ ſi qs hꝫ manũ aridã ꝙ illa ſit amputãda: ⁊ ꝙ deformitas etiã in hoc facit penã. ⁊ ita determinauit Jo. and. in.c.in penis. de reg.iur.li.vj. in mercurialibus. ⁊ ang. hic qui pro hoc allegat bonum tex.in.l.iij.§.ij.ff.arbo.fur.ceſa.

p ¶ Caſtigabitur. ſcilꝫ fuſtibus niſi ſit publicus latro ‡ qui ſcilꝫ cõſueuit furari ✝ qui debet furcis ſuſpendi. vt.ff.de pe.l.capitalium.§.famoſos. ⁊ hic ſubijcit ſtatim.

q ¶ Fures. quidam non habent hic plus: ſic tamen eſt in cor. vnde hec ſumitur vt in aut. vt nulli iudi.§.quia vero nos oportet.col.ix.

‡ Nota ꝙ dictio aliuſ alia aliꝺ eſt iplicatiua ſimiliũ. Bal. ange. pau. ⁊ ſaly.

‡ Iſtã glo. ſequũt bar. ⁊ ſal. ⁊ vide alios duos caſus per ſaly. hic.

✝ Pro parua hereſi: alr debent cõburi ſm ange.

‡ Uerſicu. eſt. ſub.§. vtrum.

‡ Idẽ bar. bal. P. ⁊ ſa.

‡ Singularis glo. ſm ange.j.§. ex maleficijs. ij.col. inſti. de actio.

✝ Talis nõ dicit famoſus latro: ſꝫ famoſus fur. Barto. bal. pau. ange. ⁊ ſalyce.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Quicunq̄. ¶ Caſus. Si inſcio me ſeruum meũ in agro tuo vel in domo tua recepiſti qualiter puniẽdus ſis/ q̄ritur. R̄n̄. ꝙ eundẽ reddes cũ eque bono. vel .xx. ſol. reddat. Si aũt ſcdo vel tertio cuȝ rece peris pro vnoquoq̄ duos vel tres: aut dictam ſummã det. ⁊ iſtud locum habet in domo pupilli ſi receptus fuerit. ſ. ꝙ tutor eadẽ pena feriat. ſi ſoluẽdo nõ fueris ſupplebis in pena q̄ non eſt in pecunia. ſi autẽ ſeruus cõſtitut⁹ penes te ꝓpter mercedem ſe dixerit ingenuuȝ miſſus forte a me vt predictaȝ pecuniã extorq̄ret cuȝ nihil dolo feciſti excuſaberis. Torquebitur autẽ ſeruus vt appareat an ipſum miſerim. q̄ ſi appareat ꝑdaȝ non ſolum petitionẽ pene ſed etiam ſeruum.

Text⁹ ibi: ꝑter. hec dictio incluſiue ponitur. Pau.

a ¶ Suſceperit. ſcilȝ dolo malo volens dominum fraudare ſeruo: vt patet ff. de ſer. cor. l. j. §. q̄ autẽ. ⁊ l. doli. Speciale eſt tñ in colonis illiricianis vt ſi q̄s eos recepit ignorãs nihilomin⁹ teneat̃ in quadruplũ ꝑter opas et damnũ q̄ locis que deſeruerãt factũ eſt. vt. j. de co. illi. l. j. li. xj. et hoc forte habet locũ quãdo putabat colonũ alienũ: ſed neſciebat cuius eẽt. ſi autem credidit ingenuum nullam patiet̃ penã. vt. j. ea. l. §. ꝙ ſi ſeruus.

Text⁹ ibi: ſufficiat. iſte textus ſolet allegari ad h̄ ꝙ qui non h̄ȝ i ere luat in corpore.

b ¶ Vel .xx. ſolidis. talem ſolidum ✠ accipe qui valeat vnũ aureũ. vt. ff. de in ius voc. l. fi. ⁊ inſti. de pe. te. li. §. finali. ⁊ lxxij. tales aurei faciũt vnam librã auri. vt. j. ꝺ ſuſce. ⁊ arch. l. quotiẽs. li. x. Sed cui⁹ eſt electio ſi detur alius par vel ſolidi .xx. R̄n̄. debẽtis. ✠ vt. ff. de iure do. plerũq̄. in fi. Item qua actiõe hoc petit̃: R̄n̄. vel condictiõe ex hac. l. ✠ vt. ff. de condi. ex lege. l. j. vel actione ſerui corrupti. ✠ vt. ff. de ſeruo corrup. l. j. in princi. Item ſiſtino. ꝙ non habetur ratio quantum valuerit ſeruus. nã ſemper. vel .xx. ſolidos cum eo licet multo plus valuerit reddet. vel alium parem. ſic ⁊ j. de condi. inſer. l. fin. ſed al's contra. j. de communi ſer. ma. l. j. in fine. ✠ Item nota ꝙ hec pena danda actori nõ remittitur etiã ſi ille peniteat ⁊ velit reſtituere infra .xx. dies. Sed illa que datur fiſco in ſuſcipienteȝ remittitur ſi infra .xx. dies peniteat. vt. ff. e. l. j. §. j. ⁊ eſt ratio q꞉ miti⁹ cuȝ lege ✠ q̄ cum eius miniſtro agitur. vt. ff. de arbi. l. celſus. ⁊ in aut. de iudi. §. oportet. col. vj. Item nota ꝙ etiã. l. fa. de pla. poteſt accuſari iſte. vt. j. ad le. fa. de pla. l. ſi quis.

✠ Qui ſolidus legalis hodie non ẽ in vſu. ſaly.

✠ Seq̄tur eã bar. bal. ang. ⁊ ſaly.
✠ Iſta placet bar. ⁊ ſa.
✠ Nihil eſt Saly.
✠ Ibi fit eſtimatio q̄ ad aliõ. bartolus.
✠ Id eſt cũ fiſco. Saly.

c ¶ Vel tertio. non ita ſi quarto ꝺm. M. vt. ſ. de modo mulc. l. fin. Vel dicas aliud in mulcta ✠ de qua ibi dicitur. aliud in pena q̄ certa imponit̃ a lege: vt hic arg. ad hanc ſol. vt. ff. de pri. deli. l. nunq̄. Itẽ not. hic ex iteratione delicti augeri. ✠ penam. vt. ſ. de epi. au. l. iij. in fine.

✠ Sequitur eã ſa. ⁊ pau.
✠ Melius diceret iterari ꝺȝ pau.

d ¶ Minorũ. i. cũ tutores vel curatores in domib⁹ vel agris minoruȝ fugitiuũ ſuſceperint. ſic ſi patiãtur fabricari falſam monetam in ꝑdio pupilli. vt. j. de falſa mone. l. j. in fi. ⁊. j. vnde vi. l. meminerint.

e ¶ Caſtigatio. ſcilȝ corporis ✠ q̄ eſt generale. ✠ vt. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ſi quis id. §. in ſeruos. ⁊ de in ius voc. l. fin. ⁊. j. de ſepul. vio. l. fi. ⁊ ff. de pe. l. j. §. generaliter.

✠ Vide Ia ſo. in. §. penalis. inſti. de actio.
✠ Cõcor. c. finẽ. circa fi. cũ gl. extra de do. ⁊ contuma.

f ¶ Mercede. maxime: ſed hoc ideo dicit quia tunc magis eſt credibile ꝙ ignoret.

g ¶ Incuſari. Cum non ſciuit eum fugitium. nam credidit dicenti ſe ingenuum.

h ¶ Oportet. ad petitionem conuenti ad ſeruum ⁊ ad penam.

i ¶ Interrogatione. No. duo mirabilia. Primũ ꝙ ſeruus torquet̃ cõtra dñm: q̄ eſt cõtra ius cõmune. vt. j. de queſtio. l. j. ⁊ l. ſeruos. ⁊. ſ. de teſti. ſeruos. que ſunt cõtra. ſed hic ſpeciale: vel nõ debet interrogari vt ibi. niſi pro facto ſuo: ✠ vt hic. ⁊. j. de q̄ſt. l. iterrogari. ⁊ intellige ſi indicia precedant. ✠ nam a queſtione non eſt incipiendum. vt. ff. de q̄ſt. l. j. in prin. ꝺm ꝙ creditur ei ✠ cum precedentibus indicijs: vt hic. et. ff. de edil. edic. l. quero. §. fi. ⁊. j. eo. cum ſeruum.

✠ Sequitur eã Saly. et Pau.
✠ Et bene Saly.
✠ Nota ꝙ creditur vni co teſti ꝺ facto ꝓpo deponẽti ꝯcurrẽtib⁹ aliq̄s idicijs pau.

Imperator Conſtan. a. ad Valerianum. Lex. iiij.

Quicunq̄ fugitiuum ſeruuȝ in domo vel in agro inſcio domino eius ſuſceperit[a]: eum cuȝ alio pari vel[b] .xx. ſolidis reddat. Si uero ſecundo vel[c] tertio eum ſuſceperit: preter ipſum duos vel tres alios vel predictam eſtimationem pro vno quoq̄ domino repreſentet. ¶ In minorum[d] perſona tutoribus vel curatoribus pena ſimili imminente. ¶ Q꞉ ſi ad predictam penam ſoluendam is qui ſuſceperit minime ſufficiat: eſtimatione competentis iudicis caſtigatio[e] in eum procedat. ¶ Q꞉ ſi ſeruus fugitiuus ingenuum ſe eſſe mentitus ſub mercede[f] apud aliquem fuerit: nihil is qui eum habuerit poterit incuſari[g]. ¶ Sane mancipium torqueri oportet[h] vt manifeſtet vtrum propter lucrum capiendum callide a domino ad domum vel ad agrum eius qui ſuſcepit immiſſus eſt/ an non. ¶ Q꞉ ſi maligne factum eſſe ex ſerui interrogatione[i] patuerit: ſeruo[k] etiam ſuo eum qui hoc fecerit priuari oportet: ⁊ ad fiſcum pertinere mãcipium.

☞ Officialis in ſuo officio negligens cõdemnatur: nec poteſt abſolutorium reſcriptum impetrare: nec iſta abſolutio dat iudici regreſſum contra partẽ cui fauit inutile. hoc dicit. Baldus. Vel ſic. Qui ſolicitauit ad fugam ciuitatis mancipiuȝ tenetur cum eo alterum reſtituere. ⁊ .xij. ſolidos q̄ obtinet in libertis artificibus ſolicitatis: ⁊ negligens officialis ad duo ſimilia mancipia tenetur. hoc dicit. Saly.

Idẽ. a. ad Ianuariũ. Lex. v.

Mancipia[l] diuerſis artibus predita que ad rempublicam pertinent in hiſdem placet ciuitatibus permanere[m]: ita vt ſi quis tale mancipium ſolicitauerit[n]: vel aduocandum[o] crediderit cum ſeruo altero ſolicitatum reſtituat[p] .xij. ſolidorum ſumma inferenda reipublice illius ciuitatis cuius mancipium abduxerat. ¶ Libertis quoq̄ artificibus ſi ſolicitati fuerint cum eadem[q] forma ciuitatis reddẽdiȝ. Ita vt pro fugitiuo ſeruo ſi ſolicitudine defenſoris non fuerit requiſitus et reuocatus: idem defenſor duo vicaria mancipia exigatur[r]: nec beneficio principali[s]: nec venditione[t] in eius perſona iam decetero valituris.

☞ Si repetenti ſeruum fugitiũ cum pena queſtio dominij refertur: per torturam ſerui illico aperta veritate lis dirimitur. h. d. Bal. concor. Saly.

Idem. a. ad Tibe. comitem Hiſpaniarum. Lex. vj.

Cum ſeruum quiſpiam repetit[v] fugitiuum: et alius euitande legis gratia/ que in oc-

k ¶ Seruo etiã ſuo. q. d. nõ ſolũ penã petere nõ poterit: ſȝ etiã ſeruo ⁊c. ⁊ intellige cum malignitas ceperit a dño: ✠ ſecus aũt ſi cepiſſet a poſſeſſore. vt. j. ti. j. ſi q̄s ſeruo. que eſt cõtra. Et q꞉ ꝓ fugitiuis receptis variẽ inueniunt̃ pene: iõ dic ✠ ꝙ ſi ſeruũ priuati recepit q̄s reddit eũ cum alio pari ve l. xx. ſolidis. vt hac. l. ſi autem fiſci occultat. ⁊ ipm. ⁊ .xij. libras argenti reddet. vt. j. e. ſi q̄s. ſi imperatoris tũc ipm ⁊ libraȝ auri. vt. j. de fu. co. l. ij. lib. xij. ſi ciuitatis: ⁊ ipſum cum pari. et xij. ſoli. reddat. ⁊ idem in liberto ciuitatis. vt. j. l. ꝓxi. Si autem eſt liber: et artifex ciuitati aſtrictus tũc obtinet q̄ ꝺr. j. e. l. fi. Si võ ſit ſeru⁹ illirician⁹ tenet̃ in quadruplũ ꝑter operas ⁊ dãnum. vt. j. de colo. illir. l. j. li. xj. Si traſcenſis: duas libras auri. vt. j. de colo. tracẽ. l. j. e. li. Si aũt ſunt tributarij vl' inglini alicui⁹ ꝑuati tũc ipm dño ⁊ aliuȝ eque bonuȝ. ⁊ .xij. lib. argẽti fiſco ꝑſtat. vt. j. de agri. et cen. ꝺuos. in fi. li. xj. Itẽ ſi genetiari⁹ punit̃ in .v. libris auri. Itẽ q textrinũ recepit in trib⁹ libris auri. vt j. de muril. l. v. ⁊ vj. lib. xj.

✠ Seq̄tur eã pau. ſal. ⁊ Cor.
✠ Nota diſtinctionem quã ſequuntur hic bal. Ange. ſaly. Pau. ⁊ Cor.

Mancipia. ¶ Caſ⁹. Si mãcipiũ ciuitatis alicui⁹ nõ itelligas romane ne ſit ꝫ. j. e. ſi q̄s ſeruũ aduocãdũ crediderit cũ altero ꝺuo. ⁊ .x. ſol. ciuitati reſtituet. ſi libertũ eadẽ pena. i. xij. ſol. ⁊c. eũ alteri libert⁹ ꝑſtari nõ poſſit cũ ſit liber. ⁊ ſi defẽſor ciuitatis nõ reuocet duos reddat nec reſcriptũ vt liberet̃ a pena ipetratũ valeat. nec retẽtionẽ illi⁹ mãcipij ſibi vẽdicet ꝙ ipm cõparauerunt ſoluẽdo duos. ⁊ hoc ſubijcit vendicationi ⁊c.

l ¶ Mancipia. publice ciuitatis alicuius. puta Bono. ſic etiã ponit̃. ff. de publica. l. ſed ⁊ hi. §. ꝑterea. nec eñ loquitur de romana ciuitate: q꞉ ibi alia pena imponitur. vt. j. eo. l. pe. que eſt contra.

m ¶ Permanere. in quibus ſcȝ ſunt conſtituta a rectoribus.

n ¶ Solicitauerit. vt alio vadat.

o ¶ Aduocandũ. i. vt ad ſe vadat. ⁊ intellige in vtroq̄ caſu cuȝ effectu. i. cum iuit. al's fruſtra diceret reſtituat: ſed ⁊ ſi non iret teneret̃ tantum ſerui corrupti. vt. ff. de ſer. cor. l. j. §. perſuadere.

p ¶ Reſtituat. forte ⁊ ſi erat furtum manifeſtum vt hic ſit ſpeciale: vt et al's. ſ. de paganis. l. chriſtianis.

q ¶ Cũ eadẽ forma. i. cũ pena. xij. ſolidorũ. libertus eñ alius cũ ſit liber ꝑſtari non põt ꝺm Azo. Vel dic cauſa neceſſitatis vt eſt hic ⁊ aliũ preſtari. ſicut ⁊ al's. vt. ff. de fun. do. l. j. aliter auteȝ in liberto ſolicitato priuati: q꞉ in ſola redditione operarũ tenet̃ cũ eo. vt. j. de ope. liber. l. ſi.

r ¶ Exigat̃. ſed nonne punit̃ pena centũ ſolidorũ. vt. ff. e. l. j. §. hoc aũt: R̄n̄. nõ. q꞉ loquit̃ ibi de ꝑuati ſeruo hic ciuitatis. Vel meli⁹ hic loquit̃ de defenſore illi⁹ ciuitatis cui⁹ mãcipia ſunt abducta. ibi de eo in cui⁹ ciuitatẽ ſunt abducta. Itẽ not. hic negligentẽ adminiſtratoreȝ puniri. vt. ſ. de offi. ꝑfec. ꝑto. oriẽtis. l. ſi quos. ⁊ de admi. tu. l. pupillorũ. repelli etiã põt ab adminiſtratione. vt. ſ. de ꝓcur. l. eũ q. ⁊ predi. l. ſi quos.

Adminiſtrator negligẽs punitur.

s ¶ Principali. i. principis quo pena ſibi remittatur.

t ¶ Nec venditione. quaſi litis eſtimationẽ preſtiterit penaȝ ſoluendo: ⁊ ideo iure vẽditionis ſibi cõpetere retẽtioneȝ aſſerebat. vt argu. ff. pro emptore. l. ij. in fi. ⁊ l. iij. q̄ remouet. licet oliȝ obtinuerat. Vel dic ꝙ ſolicitata ei decetero vendi non poſſunt. ⁊ hec locum habent ſi exponas eius. ſ. defenſoris. ſi vero dicas eius. i. ſerui. eſt ſenſus vt ipſe ſeruus in ſui penam ammodo vendi non poſſit.

Cum ſeruũ. ¶ Caſus. Si ſeruũ meũ fugitiuũ requirã ⁊ vetante. i. penã mihi repetẽti te quaſi dñm obieciſti. vel vt cũ ꝓuocaret in libertatẽ duxiſti: torqueat̃ ſeru⁹ vt ſic veritas appareat. nec ſolũ mihi ⁊ tibi ꝓderit. ⁊ ſic itellige diuiſiue. ꝙ nõ ſolũ. q꞉ ſimiliter vtriq̄ ꝓderit. verũ etiã cohercebunt̃ a fuga alij ſerui cũ ſciant ſe eſſe torquendos.

v ¶ Repetit. rei vendicatione.

Statuit.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ℂ Statuit. Ut. ſ. c. l. quicunqꝫ.
b ℂ Opponet. dicens ꝙ ſit ſuus: vel non ſit petentis.
c ℂ Animauerit. i. induxerit eum vt diceret ſe liberum.
d ℂ Nequiſſimus. ſcilicet ſeruus.
e ℂ Uerbero. id eſt verberibus dignus. Uel dic ꝙ verbero ſit ꝓprium nomen.

cultantes mancipia certam penam ſtatuit[a] proprietatem opponet[b]: ⁊ in vocem libertatis cum animauerit[c]: illico nequiſſimus[d] verbero[e] ſuper quo ambigitur tormentis ſubijciatur: vt aperta veritate diſceptationi terminus[f] fiat. quod non ſolum vtriſqꝫ iurgantibus proderit[g]: ſed etiam ſeruorum animos a fuga poterit deterrere.

☞ Qui occultat ſeruū fiſci pena huius legis tenetur. Baldus. vel ſic. Occultans ſeruum fiſci tenet ad illum ⁊ ad. xij. libras argenti. hoc dicit Salycetus.

Impa. Ualen. Ual. ⁊ Gra. aaa. ad Felicē conſularem. Lex. vij.

Si quis ſeruuꝫ fiſcalem[h] putauerit occultandū non ſolum eū reſtituere ſed etiam. xij.[i] libras argenti pene nomine fiſci iuribus dependere compellatur.

☞ Si ſeruus publicis operibus deputatus cōnubium contrahit cū ancilla: ipſe vxor ⁊ liberi in publicum retrahūtur. hoc dicit Baldus.

Imp. Ualē. Theo. ⁊ Arch. aaa. Albino ꝑfec. vrb. rome. Lex. viij.

Si qui publicorū ſeruoruꝫ[k] fabricis ſeu alijs operibus publicis deputati tanꝙ proprie conditionis immemores dominibus ſe alienis et priuatarum ancillarum[l] ꝯſortijs[m] adiunxerunt: tam ipſi ꝙ vxores[n] eorum ⁊ liberi confeſtim conditioni priſtine[o] laboriqꝫ reſtituantur[p].

ℂ De furtis et ſeruo corrupto. Titulus. ij.

f ℂ Terminus fiat. vt. ſ. de rei vendi. l. cū ſuper. ⁊ j. de libe. cau. l. ea q̄. ⁊. ſ. eo. quicunqꝫ.
g ℂ Proderit. ad ꝑſumptionē Azo. vel ad probationem vt hic dicitur terminus ⁊c.

Si quis ſeruum. ¶ Caſus Si ſeruū fiſci quis occultauerit q̄ pena debeat puniri: q̄ritur: Et dicitur ꝙ dictuꝫ ſeruum. cū. xij. lib. argenti reſtituet.
h ℂ Seruum fiſcalē. ſcilicet romane ciuitatis vel ipſius imperij. aliter in patrimoniali ſeruo imperatoris ſtatuēdum eſt et in ſeruo priuati alicuius ⁊ in alijs multis ſeruis. vt plene dixi. ſ. c. quicunqꝫ. in fine.
i ℂ Duodecim libras argenti. Sic ergo pōt excedere quadruplum ſi ſeruus vilis erat. ⁊ ſic eſt cōtra. inſtitu. de actioni. §. omnes. Solu. pena non excedit quadruplū quādo inuenit̄ impoſita per nomia repectiua. vt duplum triplū ⁊c. vt ibi: ſed quādo certa imponitur poteſt excedere quadruplum vt hic.

Pena an poſſit excedere q̄druplum.

Si qui. ¶ Caſus. Si ſuus publicus puta faber in domū alicuius ſe receperit: ⁊ ꝯtubernio ancille dñi domꝰ ſciente dño ſe coniunxerint: taꝫ ipſe ꝙ vxor eius filij priſtine ſeruituti reſtituantur. Uiuianus.
k ℂ Seruorum. Improprie dicit ſeruorum: nam liberi erant: ſed ſeruire tenebātur. de ſeruis autem talibus publicis dixit. ſ. eo. mancipia.
l ℂ Ancillarum. ſcientibus dñis ancillarum: non aliter ſm Jo. vt ar. j. de bonis liber. l. ij. ⁊. j. de infan. ex. l. j.
m ℂ Conſortijs. nec enim cum ancillis eſt matrimonium ſed cōtubernium. vt. ſ. de inceſt. nup. cum ancillis.
n ℂ Uxores. Improprie dicit vxores. vel dic ꝙ ille fuerant libere facte.
o ℂ Priſtine. id eſt prime.
p ℂ Reſtituant̄. ꝓprie ponit̄ ꝓut refert̄ ad mares. Sed ꝓut ad feminas ⁊ filios improprie. ſic ⁊ al's verbū ſemel poſitū ponit̄ ꝓprie ⁊ improprie. vt. ff. ſi cer. pe. l. certi ꝯdictio. in prin. Et no. hic ꝙ filius patris ſequit̄ conditionē. ⁊ ſic eſt ꝯtra. ſ. de rei ven. l. partū. Sol. hic ſpāle in odium dñi ancille. Uel dic ꝙ in hoc ſequet̄ mrēm. nā ⁊ mater ſeqtur virum.

Uerbum idē pōt ꝓprie ⁊ improprie poni.

ℂ De furtis ⁊c. ¶ Specialiter de furtis hominum dixit: nūc generaliter de furtis cuiuſlibet rei. Uel ſic. ✠ Quia corrūpuntur ſerui vt fugiant ⁊ occaſione fuge cōmittitur furtum: ideo de hoc ponit̄ rubrica.

✠ Utraqꝫ ꝯtinuatio ē iungenda. Saly.

Si ex pecunia. ¶ Caſus. Si mandato ſeruoꝝ tuorum ex pecunia quis prediū vel rem aliquā ſciens nolente te cōparauit: an cū eo furti ⁊ ꝯdictio. furti. ⁊ mandati quaſi ex ꝯtractu ſerui tui tibi acq̄ſita ſit actio ꝯuenire poſſis: queritur: Reſpon. ꝙ electionē habes: vel mandati: vel furti. ſed ſimul nō: quia agendo mādati comprobas factum ſerui tui: agendo furti nō approbas. ⁊ ita eſſes tibi contrarius qḋ eſſe non debet.
q ℂ Seruis. ſcꝫ tuis. Additio. Intellige de ſeruis non habētibus alienandi poteſtatem ſm Ange.
r ℂ Cōpauerūt. ſciētes te nolle. vt. ſ. qḋ cū eo. ſi liberā. ⁊. ff. ꝯmo. ſi ſuꝰ.
s ℂ Condictionem. furtiuam.
t ℂ Criminis. ſcilicet furti.
v ℂ Perſequaris ⁊c. ſic fit ⁊ al's. vt. ff. ad le. aquil. ſed ⁊ ſi is.

x ℂ Bone fidei ꝯtum. ſcꝫ mandati qui eſt bone fidei. vt iſtitu. de act. §. bone fidei. vt. ff. pro ſocio. l. rei cōis. ⁊. l. ſeq. ⁊. ſ. depoſiti. l. iij. ⁊. ff. cōmo. ſi ſeruus. ✠. ⁊. ff. man. ſi mandauero. ij. §. ſi tibi. que ſunt ꝯtra. Solu. hic eſſet ſibi ꝯrius ſi mandati ⁊ furti ageret. nam agendo mādati approbat factū ſerui / agendo furti reprobat. Unde q̄ſi ſibi ꝯrius repellit̄ ✠ qḋ eſt no. vt. ff. de ꝯditio. et demon. l. titie. ⁊. ff. de mino. ſi filius emācipatus. ⁊. ff. qñ appel. ſit. l. ij. §. ſꝫ ſi alius. et de peti. here. ſi teſtm̄ falſum. ⁊. ſ. ſi ſuus extero. l. j. ⁊. j. de codicillis. l. fi. ⁊. ſ. de pact. inter emp. l. cōmiſſorie. ⁊. ff. de le. ij. cū filius. §. varijs. et ff. de tribu. qḋ in heredē. §. eligere. In legibus ✠ autē ꝯtrarijs agēdo pro ſocio et furti. vel locati ⁊ furti. vel commodati ⁊ furti. vel mādati ⁊ furti. vel depoſiti et furti qui ſunt caſus ꝯriarū legū: nō eſt ſibi ꝯtrarius cum vtroqꝫ agatur ad improbandū factū aduerſarij. Et vt clarius videas dic ꝙ hic ex alterius ꝯtu: ibi ex ſuo ✠ vnde hic cōtingit hec ꝯtrarietas: ibi non. eſt etiā rō ne ⁊ rem ⁊ preciū cōſequatur. vt. ff. de fur. ſi is cui. cui eſt cōtraria. d. l. rei cōis. Sed ibi ſolui. Qñqꝫ tñ ꝯrias ꝓponens actiones auditur. vt. ff. quoꝝ leg. l. j. §. qḋ autē. ✠ Sed q̄re illud ſit plene dixi. ff. de tribu. l. qḋ in heredē. §. eligere. Alij rñdent illi. l. ſi mandauero. ij. §. ſi tibi. ff. mādati. ꝙ ibi natiuitas vt naſcatur mandati ⁊ furti permittit̄: ſed nō exercitium ✠ vt hic innuit.

✠ Contrariū iſtius. l. ē ſeparatū ab alijs legibꝰ Bar. Pau. Alex. ⁊ iaſ.
✠ Contraria allegans nō eſt audiēdus: ſic etiā de iure cañ. ꝑ factū ꝯriū qs renūciat iuri ſuo: vt in. c. j. cū gl. j. extra d' cleri. cōiug.
✠ Hāc ſolutionē q̄ ad oms leges: excepta. l. ſi ſuus. ſequitur bar. P. Saly. Ful. ⁊ iaſ.
Tex. ibi: cōtra ſ patit̄. co cor. cuꝫ hac l. c. ſolicitudinē. i fi. extra de app.
✠ Diſplicet bar. pau. ſaly. ⁊ iaſ.
✠ Ibi erat dubius propter factum aduerſarij. bar. ſa. ⁊ ia.
✠ Iſtā ſolutionem quo ad. l. ſi ſuus. ſequit̄ bar. Pau. ſaly. ⁊ Ja. licet diſpliceat bal.

☞ Allegans cōtraria agendo non auditur. hoc dicit. ⁊ iſta lex ſemꝑ ad hoc allegatur. Baldus. Uel ſic. Actor vnā ex pluribus actionibus ſibi ꝯtrarijs neceſſario eligit nec poſtea variat. ſed electione ſibi preiudicat. hoc dicit Salycetus.

Imperato. Seue. et Anto. aa. Theogeni. Lex. j.

Si ex pecūia tua mādantibꝰ ſeruis[q] tuis quidam predia comparauerunt[r]: eligere debes vtrum furti actionem ⁊ condictionem[s] / an mandati potius inferre debeas neqꝫ enim equitas patitur vt et criminis[t] cauſam perſequaris[v]: et bone fidei[x] contractum impleri poſtules.

☞ Qui emit rem furtiuam tenet̄ eā reſtituere: nec poteſt eā pro precio retinere. ⁊ ſolitus a pluribus emere ſuſpectus habet̄. Bal. Et ꝯtractus ſuꝑ rebus furtiuis pluries frequētatꝰ habet̄ ſuſpectꝰ. Saly.

Idē. aa. Negociatoribus. L. ij.

Inciuilem[y] rē deſideratis[z] vt agnitas[a] reſ furtiuas[b] nō prius reddatis ꝙ precium fuerit ſolutum a dominis[c]. ¶ Curate igitur cautius[d] negociari ne non tātum in damna huiuſmodi ſed etiam in criminis ſuſpicionem incidatis[e].

☞ Per deſtinationē dedicationis non tranſit res in templum: nec templo queritur actio. hoc dicit Ja. bu. ſm Baldum.

Imperator Anto. a. Secundino. Lex. iij.

Si nondum rem templo diuino dedicatam[f]: vitricus

Inciuilē. ¶ Caſus. Si rem mihi ſurreptaꝫ penes te reperiero: nec reſtituere vis: niſi reſtituto precio tibi q2 dices te emiſſe. ⁊ hoc ꝓbare poſſis: an ſis audiendus: queritur: Reſpon. ꝙ non. q2 inciuile eſt qḋ petis. Ad taliū ergo rerum emptionem facile nō debes accedere / cum prauā ſuſpitionem incurrere poſſis ⁊ dānificari in reſtitutione rei precio non reſtituto.
y ℂ Inciuilē. ⁊ ꝯtra ius vt hic. ⁊. j. de euic. l. ſuper empti. ⁊. ſ. de rei ven. ſi mancipiū. ⁊ ideo non audit̄. vt. ſ. de preci. impe. offe. l. nec damnoſa.
z ℂ Deſideratis. vos emptores.
a ℂ Agnitas. id eſt habitas.
b ℂ Furtiuas. ⁊ idem dicas ſi non ſunt furtiue per predictas leges.
c ℂ A dominis. Sed quid ſi erat bone fidei poſſeſſor is cui furtum factum erat: an habeat contra poſſidentem aliqḋ auxilium: Uidetur ꝙ ſic. vt. j. de agri. ⁊ cenſi. l. ſi coloni. lib. xj. Additio. Uideas de hoc Abbatem in. c. ſi diligenti. extra de preſcrip. in verſi. nūquid autē antiquori poſſeſſori. Ubi tenet ꝙ antiquior poſſeſſor poteſt contra ſecūdum poſſeſſorem etiam bona fide poſſidētem implorare officium iudicis: vel agere condictione ex. l. ſi coloni. alleg. in hac glo.
d ℂ Cautius. non eſt participatio poſitiui. vt. ff. de neg. geſt. heres.
e ℂ Incidatis. Uel propter frequentem negociationē talium rerum: vel propter crimina talia ſepe cōmiſſa: non autem ob hoc ꝙ res furtiua apud ipſum reperitur. Alij dicunt vt. P. adeo eū fieri ſuſpectum ꝙ niſi oſtendat venditorem furti ꝯueniatur: niſi ſit grauis et honeſta perſona: ſed prima verior eſt. Additio. Bar. hic dicit inſpiciendū eſſe quanto precio emerit: ⁊ vtrum emerit clam aut palā: ⁊ ſic ex iſtis indicijs dolus perpenditur. vt. l. dolum. ſ. de dolo.

Emens rē a fure an ꝑſumat̄ particeps fraudis.

Si nondū. ¶ Caſus Si rem tēplo dedicare propoſuiſti nec dedicaſti: ⁊ eam vitricus tuus ſurripiat: an tibi furti teneatur: queritur: Reſpon. ꝙ ſic. ratio dubitationis fuit: quia videbatur ꝙ eccleſia agere deberet. ſecus tamen eſt.
f ℂ Dedicatā. deſtinaueras tamen in animo ⁊ voueras: nec ad actum

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

proceſſeras dedicandi:tũc enim eſſet dedicata.vt.ff.de lib.cauſa.ſer/nos.ꝛ.ff.de pollicita.l.ij.in princi.ꝛ.§.fi.ꝛ non fieret furtũ:ſed fieret ſa/crilegium ſi de facto auferatur.iſta enim duo iteruenire oportet.vt.ff.ad.l.iuliã peculatus.l.diuus.ꝛ de penis.l.aut facta.§.locus.lꝫ decre/tiſte dicant vnũ ſufficere.vt.xvij.q.iiij.quiſqs.In vltima autẽ volun tate ſi quis pꝛecipit rem dedicari heres tenetur:ꝛ ſic forte erit res de bo/nis heredis ꝓpter teſta/menti auctoꝛitatẽ.vt di/cta.l.de pollici.l.ij.et de lib.cauſa.ſeruos.ꝛ.ff.de fur.l.a.titio.

a ¶ Habes.tu qui domi nus es.nõ tẽplum.ꝛ hec erat dubitatio.

Aduerſus. ¶ Caſus. Si ſuũ meũ vt deterioꝛ fieret aut per te nõ ſtetit quo minꝰ ꝛc. ꝛ ſolicitaſti teneberis ſer ui coꝛrupti:ſi occultaſti furti.nec ſolũ per me ſed per pꝛocuratoꝛem agere poſſum:qꝺ intellige ciui liter.tres.ll.ſequẽtes ſa/tis clare ſunt.

b ¶ Dũtaxat. quaſi di/cat non aduerſus here/dem:nec enim poteſt.vt ff.de ſer.coꝛ.l.hec actio. Uel coniunge hoc ad/uerbium dũtaxat cuꝫ il/lo verbo ſolicitaſſe.qua/ſi dicat ſolicitauit/non etiam occultauit vel cõ/tractauit.

c ¶ Fecit. Idem ſi non fe cit ꝛ per eũ non remanſit quin coꝛrũperet eum:vt ĩ.e.ſi qs vel ibi ſpeciale.

Serui coꝛrupti actõ qd ꝯtinet. d ¶ Serui coꝛrupti.in q̃ actione venit ſerui coꝛru pti eſtimatio in duplũ:ꝛ eſtimatio etiaꝫ rerum ſe/cum ablatarum.vt.ff.de ſeruo coꝛ.l.ſi quis.in fi. ꝛ.l.in hoc iudicio.

e ¶ Potes.tu dominus ſerui.etiam furti.q.d.nõ ſolum ſerui coꝛrupti.

tuus furto abſtulit: habes[a] ad/uerſus eum furti actionem.

☞ Pꝛo ſeruo ſolicitato agiꝛ ſerui coꝛ/rupti:pꝛo ſubtracto furti.ꝛ vtraqꝫ ciuilis poteſt per pꝛocuratoꝛẽ exerceri.hoc dicit Iaco.bu.ſm Baldũ.Uel ſic.Solicitans tñ ſeruum actione ſerui coꝛrupti.ſolici/tatum vo occultans etiam furti põt con/ueniri.hoc dicit Salycetus.

Impa.Alex.a.Herodi. L.iiij.

Aduerſus cũ dũtaxat[b] quẽ ſeruuꝫ tuũ ſolicitaſſe dicis ſi cũ deterioꝛis animi fecit[c] ſerui coꝛrupti[d] agere potes[e]. ¶ Qꝫ ſi ſoli citatum occultauerit etiam furti cũ codẽ agere potes.quas actio/nes etiã per pꝛocuratoꝛem[f] exer/cere minime pꝛohiberis.

☞ Poſſeſſoꝛ rei furtiue auctoꝛem ſuuꝫ ex vꝛbanitate tenetur in iudicio nomina/re:ſi vult euitare ſuſpicionem que a bono viro debet eſſe remota.hoc dicit Baldus et Salycetus.

Idem.a.Coꝛnelio. Lex.v.

Ciuile[g] ẽ ꝙ aduerſariꝰ tuus a te exigit:vt rei quaꝫ apud te fatearis fuiſſe[h] exhibeas ven/ditoꝛem[i].nam a tranſeũte etiam ꝛ ignoto emiſſe te dicere non con uenit volenti euitare alienã boni viri[k] ſuſpitionem.

☞ Uẽdens vel donans ſeruũ alienum domino nõ pꝛeiudicat:ꝛ ſi contractat fur/tum facit.Bald.Uel ſic.Contrahens in re aliena non pꝛeiudicat dño ignoꝛanti.ſi tamen contractat tenetur furti.Saly.

Idem.a.Puthodoꝛo. Lex.vj.

Alienũ ſeruũ ſine voluntate domini qui ſcienſ vẽdidit[l]

Nam aliud eſt perhibere teſtimonium/aliud eſt indicare ſine teſtimo/nio.Nam cũ quis teſtificatur iam fur erat detectus per accuſationeꝫ. ſecus autem quando fur eſt omnino occultus qꝛ tunc ad inſtantiam partis quis non tenetur indicare furem.

h ¶ Fuiſſe.nõ ꝙ pꝛeſumatur hodie eſſe apud te: qꝛ aliqñ poſſediſti cũ habeat plurimum facti poſſeſſio:et ab initio vel ignoꝛãte põt diſcedere. ſecus in dñio.vt.ſ.de ꝓ/ba.ſiue poſſidetis.et.ff. de reg.iur.id qꝺ noſtrũ. Sꝫ pꝛeſumitur aliquali pꝛeſumptione eſſe rẽ fur tiuã ex q̃litate rei ꝛ perſo ne.vt.ff.de qꝺ.l.de mino re.§.pe.et de re mi.non omnes.§.a barbaris.et de offi.pꝛeſi.l.diuus.

i ¶ Uenditoꝛẽ.ſic et al's quis purgat ſuã innocẽ/tiam.vt.ĩ.ad legẽ coꝛ.de fal.l.maioꝛem.

k ¶ Boni viri.i.ſuſpitio/nem que eſt aliena a bo/no viro.

l Alienũ.Uẽdidit. qꝺ ꝛ ſine ꝯtracta/tiõe eſſe põt.vt ſi rẽ apꝺ emptoꝛẽ ꝯſtitutã ei ven/dã:ꝛ tunc nõ eſt furtũ.vt in fi.huius legis innuit. Uenditio aliqñ ſine cõtracta/tione fit.

m ¶ Donauit.qꝛ ſpecies lucri eſt.vt.ff.e.ſi pigno/re.§.i.Azo.

n ¶ Furtum facit.vt.ĩ.e. ſi ſeruum.ꝛ.ĩ.de vſucap. ꝓ emptoꝛe.l.i.ꝛ.l.ſciens. ꝛ ꝓ donato.l.ij.Et not. ꝙ qui detinet facit fur/tum.quod intellige ſi de tinet mouendo vel inclu dendo quod eſt contra/ctatio:alioquin nõ eſſet furtũ.vt.ff.ad exhi.l.the ſaurus.ꝛ.ff.e.ſi qs vxoꝛi. §.neqꝫ verbo.ꝛ.l.inficiã/do.Item iſte plagiũ cõ/mittit.vt.ĩ.ad.l.fauiã.de pla.l.ſi quis.

ſeu donauit[m] vel alio modo alie/nauit: nihilõño diminuere põt. ¶ Et ſi contractet vel apud ſe de/tinuerit:etiam furtum facit[n].

☞ Qui pecuniam quam ad alium pfe/rendam accepit in vſus ſuos ꝯuertit furti tenetur.hoc dicit Bal.ꝛ Salycetus.

Idem.a.Dato. Lex.vij.

Si is cui te pecuniã ad ma/trem tuam perferendã de/diſſe pꝛoponis/parua quãtitate numerata[o] reliquã in vſus ſuos conuertit furtum fecit[p].

☞ Si publicanꝰ pꝛetextu officij aliqd aufert dolo malo tenetur furti.ꝛ efficitur res furtiua:ꝛ nõ poteſt vſucapi.hoc dicit Bal.Uel ſic.Tributoꝛum exactoꝛ ſciens nil deberi aliquid expoꝛtãs tenetur furti: expoꝛtatumqꝫ furtiuũ efficitur: nec vſu/capitur ſed a domino vendicatur.hoc di/cit Salycetus.

Idem.a.Ualen. Lex.viij.

Etiam furti actione[q] tribu toꝛum exactoꝛ tenetur[r] ſi te nõ ceſſante in tributoꝛia exactio/ne ſciẽs ꝙ nihil deberetur: ancil/lam tui iuriſ abduxit:aut vẽdidit que res facit vt nec emptoꝛ vſu/capere poſſet/vendicatioqꝫ tibi ipſius[s] competat.

☞ Rei furtiue vel vi poſſeſſe periculuꝫ ad furem ꝛ violentũ pertinet:niſi moꝛam offerendo purgauerit.hoc dicit Bal.con coꝛdat Salycetus.

Impatoꝛes Diocle.et Maxi. aa.Dediſio. Lex.ix.

Subtracto furto vel vi arre pto mancipio: Quis hoc[t] rebus humanis non oblatum[v]

o Si is. Numerata. ſcilicet matri.

f ¶ Per pꝛocuratoꝛem.ciuiliter agens.qꝺ eſt regulare: vt ibi per me vel per pꝛocuratoꝛem ago.vt.ff.de iniur.l.ſed ꝛ ſi vnius.§.idem iulia/nus.non criminaliter poteſt agi per pꝛocuratoꝛem.vt.ĩ.ad leg.coꝛ.de fal.l.de fide.ꝛ.ff.de pub.iudi.l.pe.§.ad crimen.Sed nũquid vna iſtaꝝ per alteram tollitur: Reſpon.non.cum ex diuerſis cauſis dentur.vt ff.de priua.deli.l.nunꝗ.§.penul.Accur.

g Ciuile.Imploꝛabam officium iudicis vt diceret vẽditoꝛem.ci/uile.q.d.vꝛbanũ eſt ꝛ elegans.Sed an poteſt cogi per officium vel per actionem: Reſpõdetur nequaꝗ.vt.ſ.de petitio.heredi.l.co/gi.nam nemo cogitur indicare furem.vt.ff.de fur.l.qui vas.§.qui fu/rem.ꝛ licite accipitur merces ꝓpter indicium.vt.ff.de pꝛeſcrip.verb.l. ſolent.ꝛ de cõdi.ob turpem cauſam.l.idem.§.finali.quod non eſſet ſi quis indicare teneref.vt.ff.de condi.ob tur.cauſam.l.i.§.fina.ꝛ.l.ij.et fina.Sed argu.contra in decre.eodem titu.qui cum fure.et quotidie faciunt epiſcopi:qꝛ excommunicant etiam ſcientes furtum factũ eſſe niſi manifeſtauerint veritatem.Sed nonne ad minus tanꝗ teſtis in iudicio debet furem quilibet indicare cum compellatur teſtificari cõ/tra furem.vt.ff.de tabu.ex.l.locum.§.hoc interdictum.ꝛ.ff.de teſti.l.i: Reſpon.illud fit qꝛ iam mihi furti agenti erat notum:ſed iudici tan/tum volebam fieri notum.vt argu.ff.de vſur.l.ſi quis ſolutioni.§.pe. Additio.Tu concludas poſt Barto.hic.ꝛ Abba.in.c.qui cum fure. extra de furtis.ꝙ furtum quis indicare debet ꝛ ſic vedeꝛ pꝛopꝛie velle tex.in dicto.c.qui cum fure.nihil enim dicit de fure ſed de furto:ſed iu dex ex officio imploꝛato vel dum pꝛocedit per inqſitionem generalẽ/ poteſt quem compellere ad indicandum furem.argu.l.iij.ꝛ.l.cõgruit. ff.de offi.pꝛeſidis.Recte ergo poſſunt epiſcopi(vt dicit idem Abbas vbi.ſ.)admonere ꝛ excõmunicare non indicantes furem vel furtum: qꝛ ſuperioꝛes tenentur oĩbus modis purgare ꝓuinciã malis hoĩbus vnde ex hac cauſa poſſunt cõpellere quem ad manifeſtandũ.Nõ ob/ſtat pꝛedictis ſi dicatur ꝙ ad inſtantiã partis quis tenetur perhibere teſtimoniũ contra furẽ.argu.l.nullũ.C.de teſti.ergo tenetur indicare.

Furẽ indi/care nemo tenetur.

Epi excõi care poſ/ſunt ſcien/tes furtuꝫ niſi indica uerint.

p ¶ Furtũ fecit.hic diſtingue an fuerit miſſus a matre vt tũc agat con dictione furtiua vtputa ſibi queſito dño.Item actione furti:qꝛ eius intereſt.ego quoqꝫ furti agã ſi mea intereſt:an a me vt tunc mihi con dictio furtiua ꝛ actio furti detur.matri quoqꝫ qꝛ eius intereſt detur actio furti.vt.ff.de acquiren.re.do.l.pe.in pꝛinci.ꝛ.ff.eo.l.cum qui.§.ſi epiſtola.ꝛ de do.inter vi.ꝛ vxo.ſed interim.§.antepe.ꝛ.l.ſi ſponſus.in pꝛin.Item actio negocioꝛum geſtoꝛum datur matri.vt.ff.de neg.ge. ſi pupilli.§.ſi quis pecuniam.Item mihi datur actio mandati.vt.ff. man.ſi vero non remunerandi.§.dedi.

Etiã. ¶ Caſus. Si noĩe tributoꝝ ſciẽs me nihil debere ancillam meã abduxiſti ꝛ vendidiſti:non ſolũ teneberis furti/ſed nec em/ptoꝛ vſucapiet:ꝛ ꝯtra quẽlibet poſſidentem cõpetit mihi vendicatio.

q ¶ Etiam furti actione.Non ſolũ actione in factũ ex titu.de publica/nis.in duplum tenetur.vt.ff.de publica.l.i.§.qꝺ quidem edictum.

r ¶ Teneꝛ.imo videꝛ ꝙ nõ.vt.ſ.ex qui.cau.infa.irro.l.ij.que eſt ꝯtra. ſolu.hic ſciens:ibi nõ.Uel hic ſua auctoꝛitate accepit:ibi cõpulit ad volendũ.Uel verius ibi fuit condẽnatus actione in factũ in duplum ex edicto de publicanis q̃ nõ ĩfamat:nec videꝛ ob hoc furti ꝯdẽnatus vt ibi dicit.nõ autẽ negat eũ poſſe ꝯueniri furti.Iſta ſolu.placet Hy. Item ꝯtra.ff.vi bo.rap.l.ij.§.ſi publicanus.vbi dicit eũ non teneri vi bo.rap.ſol.ibi bona fide accepit credẽs adhuc aliqd deberi: h̃ mala.

s ¶ Ipſius.ſcꝫ ancille.

Subtracto. ¶ Caſus. Seruum meum mihi ſurripuiſti ꝛ rapuiſti nec obtuliſti ꝛ deceſſit:an interituꝰ libereris/queritur: Reſpon. ꝙ non.ſed pene legitime ſubiacebis.nec obſtat.ff.de verbo.obliga.ꝛ ex legati.qꝛ ſpeciale eſt in fure ꝙ interitu ſpeciei non libereꝛ:cum ſem per intelligatur eſſe in moꝛa.

t ¶ Hoc.ſcilicet mancipium.

v ¶ Oblatum.A fure domino.Nam oblatio rei furtiue purgat vi/tium:id eſt moꝛam.et intellige ſecuta peremptione:cum per do/minum ſtat quominus accipiat.Item ſi ſtipuletur a fure nouandi animo

UNIVERSIDAD DE HUELVA

animo etiam re non preſente vel etiã re preſente ꝛ non nouãdi animo ff. de ſolu. qui decem. §. idem. ꝛ. ff. de condi. fur. l. parui. ꝛ ibi no. ꝛ cõcipitur ſtipulatio hoc modo. promittis ꝙ ex cauſa cõdictionis debes: nõ autem valet ſi ſeruum ipſum nominatim ſtipuler dari mihi. vt. ff. de verbo. obliga. ſcire debemus. §. finali.

ne. vt. j. de cri. expila. here. l. aduerſus. Et ſic tribus tẽporibus poteſt ſurripere in vita viri. Jtẽ poſt mortem ante apprehenſa bona: ꝛ iſtis caſibus non conuenitur actione famoſa. vt. j. e. l. q̃uis que eſt contra. Aut poſt apprehenſa bona: ꝛ tunc furti vt hic. Sed qd ſi prius ſurripuit ꝛ poſt apprehẽſionẽ contractat: Reſpon. tenet furti. nam naſcit actio ex vltima cõtractatione ſi nõ ex prima fuit nata: vt ꝛ in ſeruo. vt. ſ. de noxa. l. j.

Uxor res mariti tribus tẽporibus ſurripit.

a ❡ Redundabit. ✠ Ut ꝛ ſ. qd me. cauſa. l. j. ꝛ. ff. de vi ꝛ vi arma. l. merito. et l. j. §. rectiſſime. ꝛ. ſ. de cõdictio. fur. l. ante oblationem. ꝛ. ff. de fur. l. in furti actione. §. j. ꝛ intellige de vi ablatiua. ſecus in cõpulſiua vbi tenetur de interitu ante ſententiã: ſed poſt nõ infra quadrimeſtre tẽpus: poſtea vo ſic. vt. ff. qd metus cauſa. l. ſi cum ex. §. ꝙ ſi homo.

✠ Et ſic nullus caſus excuſat latronẽ. ꝯcor. gl. ſup ꝟbo reſtituit. in. c. olim vobis. circa medi. gl. extra de reſti. ſpo.

b ❡ Legitima. ciuili ꝛ criminali extraordinaria: vt. ff. de pri. deli. l. fina.

SJ abducta. ¶ Caſus. Si ſeruũ meũ mihi ſurripuiſti vel abductum emiſti vſucapere nõ potuiſti niſi purgato vitio in ptãtem meam reuertatur. ſi ergo deceſſi: vt hẽdi meo reſtituas preſes prouidebit.

Plagium quis committat.

c ❡ Plagio. plagium cõmittit qui ſciẽs liberum hominẽ vel ſeruum alienũ emit vel vendidit: vel alias celat: vt dñm ſeruo ſuo ꝓprio priuet. et hoc habeat ex cõſuetudine. vt. ff. ad legem fa. de pla. l. penul. in prin.

d ❡ Reuertatur. Scʒ vere vel interpretatiue. vere vt puta ſi res in poteſtate dñi ſciẽtis fuerit reuerſa: ita vt ab eo auelli non poſſit. vt. ff. de vſucapio. ſequitur. §. tũc in poteſtate. ꝛ. j. de vſuca. pro emptore. ſi partem. Jnterpretatiue ſic. vt ſi litis eſtimationẽ pro ea dominus accepit. vel alij fuerit tradita volũtate eius. vel fur a domino emit. vt. ff. de vſucap. ſequitur. §. ſed ꝛ ſi vendicauero. ꝛ. l. ſi fur. j. reſpon. Jtem quod dicit ad dominum idem dic ꝛ ſi in quaſi dñi poteſtate peruenerit vt tutoris. vt. ff. de fur. iterdum. ij. §. qui tutelã. Jtem ſi eſt res peculiaris ſufficit ſi in poteſtate ſerui redierit. vt. ff. de vſuca. ſequitur. §. labeo.

fuerit exemptum: tam ad raptorem ꝙ̃ ad furẽ periculum redundabit[a]: ꝛ vterqȝ eorum pena legitima[b] cohercebitur.

☞ Res furtiua non põt vſucapi: ꝛ ſucceſſori debet reſtitui. hoc dicit Bald. Uel ſic. Subtracta vel plagio exportata non vſucapiunt vt vitioſa ſed domino ꝛ eius heredi debent reſtitui. hoc dicit Saly.

Jidem. aa. ꝛ. cc. Ualerio. Lex. x.

SJ abducta mancipia furto vel plagio[c] venũdata ꝑſes prouincie proſpexerit: cuʒ nec ab emptore ꝑpter coherens vitium anteꝙ̃ ad dominũ poſſeſſio reuertatur[d]: hec vſucapi poſſint: ꝛ te ei cuius fuerint ſucceſſiſſe[e] reperit: reſtitui tibi prouidebit.

☞ Quod poſt aditam hereditatem et poſſeſſionem apprehenſam nouerca abſtulit in furti actionem venit. h. d. Bal. vel ſic. Uxor quondam defuncti ſubtrahens hereditate adita ꝛ poſſeſſione apprehẽſa furti manifeſti tenetur ad quadruplũ: nec manifeſti ad duplum. Saly.

Jidẽ. aa. ꝛ. cc. Demoſteni. L. xj.

DE his que ſubtraxiſſe nouercam pupilli[f] tui precibus ſignificas: rectorem adi prouincie: qui ſi eam[g] poſtea ꝙ̃ dominus[h] rerum is[i] pro quo ſupplicas factus eſt aliqd furatam[k] cognouerit: non ignorat[l] in quadruplũ manifeſti: nec manifeſti vero dupli actione furti conſtituta condẽnationem formare.

☞ Partus ancille furtiue edit⁹ penes furem eſt furtiuus et non poteſt vſucapi: et pro eo competit condictio furtiua ꝛ rei vendicatio ꝛ furti actio: ꝛ perſecutoria nõ tollitur per penalem nec ecõtra. ꝛ dicitur etiam fur qui a fure ſciẽter mercatur. hoc dicit Bal. concor. Salyce.

Jidẽ. aa. ꝛ. cc. Quinte. Lex. xij.

ANcille ſubtracte ꝑtus apd furem editi priuſꝙ̃ a domino poſſideant vſucapi nequeũt[m] matris furẽ etiam horum[n] cauſa furti teneri actione cõuenit. quapropter furti actione et cõdictione vel aduerſus poſſidentem rei vendicatione de mãcipijs vti nõ prohiberis: cum altera[o] penam continens alterius[p] electione minime tolli poſſit. ¶ Naʒ extra penam rei perſecutionem eſſe nulla iuris queſtio[q] eſt: cum etiam[r] hi qui aliena mancipia comparauerint[s] ſi hanc cauſam nõ ignorẽt: furti actione tenentur.

☞ Trãſactio/ nõ partis ꝑceptio ĩpedit petitionẽ reſidui. h. d. Bal. ꝯcordat Sal.

Jidem. aa. ꝛ. cc. Do. Lex. xiij.

POſt deciſionem[t] furti[v] leges agi ꝓhibent. Qꝛ ſi non

i ❡ Js. ſcʒ pupillus.

k ❡ Furatam. ſcilicet nouercam.

l ❡ Non ignorat. ſcilicet preſes prouincie.

ANcille. ¶ Caſus. Si ancillam pregnantẽ mihi ſurripuiſti ꝛ apud te ꝑpit nomine partus et furti ꝛ condic. fur. mihi teneberis. et a quolibet poſſidente poterõ vẽdicare: nec vſucapitur niſi demũ purgato vitio. ſed an act. furti per ꝯdic. vel ecõtra tollatur: Rñ. ꝙ non. qꝛ extra penã ꝛc. nec ſolũ furti tu mihi teneris ſʒ emptor ſciens partũ eſſe in cauſa furtiua: vel qui rẽ alienam emit quãcũqȝ.

m ❡ Nequeunt. immo vt j. de vſuca. pro emptore. ſi matrem. que eſt cõtra. Sol. ibi apud bone fidei emptorẽ conceptus fuit et editus/ hic editus tñ/ ſcilicet apud furem.

n ❡ Horum. ſcʒ partuũ. non ſolum matris.

o ❡ Altera. ſcʒ actio furti. Et nota alterũ de tribus dici. ✠ ſic. ſ. de here. l. quicũqȝ. Jtem nota ꝙ nõ tollitur perſecutoria per penalem nec ecõtra ſed vna perſecutoria per aliã ſic: vt hic. ꝛ. ff. de cõdi. fur. ſi pro fure. §. j. ꝛ. ff. de fur. ſi pignore. §. j. Jtem penalis per penalem in id in quod concurrunt. vt. ff. vi bo. rap. l. j.

✠ Alterum aliqñ de tribus dr̃. Tu dicas ꝙ hec dictio altera/ ſtat ꝓpe hic. nã h̃ importat ꝙ actio furti penalis ꝓ vno ꝯdictio furtiua ꝛ rei vẽdicatio ꝓ altero ponũt. vñ recte ſtat h̃ hec dictio altera. q. d. ter. ꝑſecutoria nõ tollit per penalẽ.

p ❡ Alterius. ſcʒ actionis.

q ❡ Queſtio. ſcilicet dubitabilis. quia eſt caſus. l. vt. ſ. eod. ſi pignore. §. cum furti.

r ❡ Cum etiam. bene dico fures alienoꝝ mãcipioꝝ teneri: cũ etiam ꝛc. Et diſtigue hic ꝙ partus ancille furtiue quãdoqȝ eſt furtiuus ꝛ eius nomine competit actio furti. vt ſi cõceperit ancilla ꝛ peperit apud furem: vel ſaltem peperit vt hic in prin. l. ꝛ. ff. de fur. qui vas. §. ſi ancilla. in prin. §. aut concepit apud furem ꝛ peperit apud bone fidei poſſeſſorem: ꝛ tunc eſt furtiuus: ſed eius nomine non datur actio furti. ꝛ idẽ in vacca. vt ea. l. §. ſi ancilla. nec ob. ff. de vſucapio. ſi aliena. in fi. vbi dicit poſſe vſucapi partum editũ apud bone fidei poſſeſſorem: quia corrigitur per. d. §. ſi ancilla. Uel loquitur quando non apud furẽ ſed apud heredem concepit: ꝛ peperit penes bone fidei poſſeſſorem. aut concepit ꝛ peperit apud bone fidei poſſeſſorem: tunc nõ eſt furtiuus nec eius noĩe datur actio furti. vt. j. pro emp. l. ſi matrem. Et ſi queras an poſſit vſucapi partus a bone fidei poſſeſſore furtiue ancille vel nõ. attende ſciuerit bone fidei poſſeſſor matrem alienã anteꝙ̃ cõciperet: ꝛ tũc nõ vſucaperet. vt. ff. de vſuc. ſeqtur. §. de illo. ꝛ. §. ſed ꝛ ſi vt ſeruũ. ꝛ. §. ſi anteꝙ̃. an poſtꝙ̃ ꝯcepit. ꝛ tunc ſi ſciat ſimpliciter alienã non furtiuam nõ impeditur vſucapio. vt. ff. de vſuc. iuſto. §. ꝛ ſi poſſeſſionis. Si vo anteꝙ̃ pariat ſciat furtiuam impeditur vſucapio. Sʒ ſi poſtꝙ̃ peperit ſciat furtiuam interpellatur vſucapio niſi denũciauerit domino ſe habere ancillã ꝛ partũ eius ſi poteſt. alias ſi non poteſt denũciare excuſatur ꝛ procedit vſucapio. vt. ff. pro ſuo. ſi ancillã. Et no. hic ꝙ ſuperueniens ſcientia in partu impedit vſucapiõem. ꝛ eſt ratio: qꝛ in eo non habet titulus. vt. ff. de leg. ij. ſi qd ex pamphila. lʒ habeat in mr̃e. alias contra. vt. j. de vſuca. tranſfor. l. j. §. hoc proculdubio.

s ❡ Comparauerint. a fure.

POſt. ¶ Caſus. Furtum mihi feciſti ꝛ tranſegiſti: nec ſoluiſti qd conuenit te dare. nũquid habeo regreſſum ad act. furti: Rñ. ꝙ non. ſi autẽ mihi plura ſurripuiſti. nunquid pro reſiduis agam furti: Reſpon. ꝙ ſic. ꝛ de condi. furti. ꝛ rei vendi. contra poſſidentem.

t ❡ Poſt deciſionem. i. tranſactionem ſuper furto factam.

v ❡ Furti. furti nomen poteſt determinare verbum deciſionem: vel

Furti actio an et vnde cõpetat ſucceſſori ei⁹ cui furtum factum eſt.

e ❡ Succeſſiſſe. De ſucceſſore ſic dicas: quia aut vniuerſalis eſt: ꝛ tũc datur ei actio furti. vt inſtitu. de perpe. ꝛ tẽpo. actio. in prin. videlicet ex contractatione que fuit facta prius in vita defuncti/ ꝛ non ex ea que poſtea: cum eadem ſit perſona cenſenda. vt in aut. de iureiuran. a mo. preſt. §. j. coll. v. ꝛ ipſi defuncto ex prima ꝛ nõ ex aſſidua ꝯtractatione dabatur actio furti. vt. ff. de fur. ei qui. ergo et idẽ in herede dicendum eſt. Aut eſt ſingularis: ꝛ tunc ex ſequenti cõtractatione non ex prima agitur. vt qꝛ ſit legatarius vel ſimilis. vt. ff. e. ſi dñium. ꝛ. l. ſi is qui rem. §. j. Sed quomodo aget furti qui nunꝙ̃ poſſedit: Rñ. non mireris: qꝛ hoc ꝑpter factum furis ꝯtingit. condictio vo furtiua dño ſoli competit. vt dictis legibus continet. Jtem nota ꝙ ſupradicta locum habẽt quãdo bona adhuc dominum habebant: ſecus ſi iacente hereditate fiat furtũ: qꝛ iacente hereditate non poteſt fieri furtũ niſi in tribus caſibus: puta pro re hereditaria depoſita ſiue cõmodata ſubtracta: vel obligata: vel in qua vſufructus alienus ſit. vt. ff. de vſucap. ſi homo. ꝛ ff. e. hereditarie. ꝛ. l. ſeq.

Jacente hereditate furtum fieri non põt niſi i trib⁹ caſibus.

DE his. ¶ Caſus. Si iſtituto filio impubere herede teſtator deceſſit: ꝛ poſt apprehenſa bona a pupillo nouerca eius aliq̃ ſubtraxit an eam furti conuenire poſſit: queritur: Reſpon. ꝙ ſic. et furti manifeſti: ſi fuerit manifeſtum vel non manifeſtum. nec obſtat. j. eo. l. q̃uis. qꝛ poſt bona habuit: hic ante.

f ❡ Pupilli. ex hereditate ad pupillum deuoluta.

g ❡ Si eam. ſcʒ nouercam.

h ❡ Dominus. ꝛ poſſeſſor ſubaudi. vt. ff. de crimi. expil. heredi. l. ij. ꝛ de vſucapio. l. ſi homo. prius enim ꝙ̃ ſit heres poſſeſſor non dicitur fieri furtum. vt dictis legibus. ꝛ. ff. eo. hereditarie. ꝛ. ff. de crimi. expil. here. l. fi. Uel dic dominus id eſt poſſeſſor: nã dñium pro poſſeſſione qñqȝ accipitur ꝛ econuerſo. vt. ſ. de rei vendi. quotiens. et. ff. de verbo. ſig. l. interdũ. ratione autem prius facti furti non tenet tam famoſa actio-

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

verbum agi. Sed ſi eſt tranſactum ſuper furti actione nūquid ꝯdictio tollitur: Reſpon. non. vt. ff. de ꝯdi. fur. ſi pro fure. §. furti. ſecus ſi iurauerit ſe furtum non feciſſe: q2 videt de toto iuraſſe. vt. ff. de iureiuran. l. ſi duo. §. idem iulianus. ⁊ facit. ff. de pac. l. ſi tibi decem. §. j.

a ¶ Partem accepiſti. qd nomine tranſactionis fieri non potuit: cum tráſactio ſit de re dubia. vt. ff. de tranſac. l. j. Itez non fit niſi aliquo dato vel retento quod h non eſt. vt. s. de tranſactio. l. tráſactio. ⁊ facit. j. de donatio. l. ſi donationis. et s. de cōditio. ob turpem cauſam. l. cum qui. ⁊ j. de ſolu. l. intereſt.

EOs. ¶ Caſus. Si ſeruus mihi ſurripuit aliqd: ⁊ alicui ſciēti tradidit: queritur qualr mihi teneatur: Dicit ꝙ ipſe tenebitur mihi non ſolum de ſuſceptis: ſed etiam act. furti.

b ¶ Eos qui a ſeruo. idē ſi a filio vel vxore vel ab alio qui ſeruiat: cum eadem ſit rō: vt hic. et. j. ad leg. fa. de pla. l. ſi qs. ⁊ s. qd cum eo. ſi liberam. in fi. et. ff. cōmo. ſi ſeruus. et de ſer. cor. neratius. §. fi. et. ff. ad leg. iul. pec. l. ſacrilegij. §. fina. Sed ipſi ſerui vel filij furti non tenētur. vt. ff. e. ſerui ⁊ filij. ⁊ inſti. de obli. que ex de li. §. hi. ⁊ s. de noxa. l. j. et ff. de iudi. l. lis nulla.

FUrti. ¶ Caſus. Si titi9 ſurripuit rem meā qua actiōe agā aduerſus heredes ipſius titij: queritur: ⁊ reſpōdetur ꝙ rei vendi.

c ¶ Succeſſores. vt inſti. de perpe. ⁊ temp. act. §. j. niſi in id qd ad eos peruenit ſm quoſdā. qd nihil eſt: quia nec ad id tenentur ex perſona defuncti: ſed ex ſua. ſed ꝯdictione furtiua tenētur etiam ex perſona defuncti. qd patet: q2 ea tenentur etiam ſi nihil ad eos peruenit: vt inſti. de oblig. que ex delic. naſ. §. fina.

d ¶ In rem. ⁊ furti ex ſua cōtractatione: et quid in eam veniat docetur. ff. e. qui tabulas. et. l. quidā tabularum.

transegiſti/ ſed de ſublatis tantū partem accepiſti[a]: reſiduam vendicare vel cōdicere ⁊ actione furti apud preſidem prouincie agere potes.

☞ Recipiens in cuſtodia res furtiuas furti tenetur. hoc dicit Bal. Vel ſic. Receptator furtorum tenetur furti. Salyce.

Idē. aa. ⁊ cc. Dionyſio. L. xiiij.

EOs q a ſeruo[b] furtim ablata ſcientes ſuſceperunt: non tantū de ſuſceptis conuenire/ ſed etiam penali furti actione potes.

☞ Actio penalis non tranſit ꝯtra ſucceſſores: ſecus in perſecutoria. hoc dicit Bal. concordat Salycetus.

Idē. aa. ⁊ cc. Socrane. L. xv.

FUrti actione minime teneri ſucceſſores[c] ignorare nō debueras: de inſtrumētis autem ablatis in rem[d] actione tenētem conuenire potes.

☞ Si paſtor efficitur lupus tenet furti. hoc dicit Bald. Vel ſic. Rem alienā contractās vere vel ficte tenet furti. hoc dicit cum glo. Salyce.

Idem. aa. ⁊ cc. Artemidoro. Lex. xvj.

SI ſeruum veſtrum nutriendum qui ſuſceperat venundedit[e]: furtum cōmiſit.

☞ Crimen expilate hereditatis nō pōt contra vxorem defuncti intentari: ſed rei vendicatio intentabit. h. d. Bal. ⁊ Saly.

Idē. aa. ⁊ cc. Conomi. L. xvij.

QUāuis etiam hereditatis expilate crimie ꝓmiſcuus[f] vſus exēplo[g] actionis furti ream vxorem nō patiatur[h] fieri: tamen heredes ijdemqꝫ filij ſup his que de pr̄is bonis poſſidet[i] aduerſus eam in rem actionem experiri nō prohibentur.

☞ Qui ex naufragio vel incendio ſurripit intra annū ad ꝗdruplum poſt annum tenetur ad ſimplum ⁊ poterit criminaliter conueniri. hoc dicit Bal. ⁊ Salycetus.

Idē. aa. ⁊ cc. diomodo. L. xviij.

e SI ſeruum. Venūdedit. ⁊ tradidit vel accipere paſſus fuerit: vel apud emptorem eſſe reliquerit: vel preſentē exiſtentem vēdidit. vt. ff. eo. falſus. §. ſed ⁊ ſi is qui. al's non eſſet furtum/ cum ſola vēditione non contractetur. vt. ff. eo. ſi quis vxori. §. neqꝫ verbo.

QUamuis. ¶ Caſus. Si vxor marito vel ecōuerſo aliquid ſurripiat: non dabitur inter eos act. furti: cū ſit famoſa: quia inter tam coniunctas perſonas dari nō debet. ſi ergo mortuo marito vxor res hereditarias ſubtraxit: an apprehenſa bona ab herede cum iam promiſcuus ſit vſus rerum mariti ⁊ vxoris: q2 indifferenter vtitur maritus rebus vxoris ⁊ econuerſo: non conuenietur crimine expilate hereditatis: cum ſit famoſa: ſed cōuenietur actio. in rem pro rebus ſubtractis. Viuianus.

f ¶ Promiſcuus. Eſt enim ſocia diuine ⁊ humane vite. vt. j. de crimi. expi. heredi. aduerſus. ⁊ ff. re. amo. l. j. ⁊ ff. de ritu nup. l. j. ⁊ ideo qd habet vnus ⁊ alius. vt. ff. de vſu ⁊ habi. ceterum.

g ¶ Exemplo. Qua em̄ ratione furti denegat/ ſcilicet quia eſt famoſa/ eadem ⁊ hec. vt. ff. de crimi. expi. heredi. l. penulti. ⁊ ff. rerum amo. l. ij. ⁊ ff. de nego. geſt. l. heres. ⁊ s. rerum amo. l. ij. Alia autem ratio quandoqꝫ facit ceſſare actionem furti vbi datur crimen expila. heredi. vt q2 res eſt hereditaria. vt. ff. de cri. expila. heredi. l. ij. ⁊ ff. de fur. heredita-

ric. Accurſius.

h ¶ Patiatur. s. eo. de his. contra. Solu. vt ibi.

i ¶ Poſſidet. ſcilicet vxor.

IN eu3. ¶ Caſus. Naui ſubmerſa aliquis ſurripuit bona que ex naui ceciderunt/ queritur qualiter teneatur: Reſpondet ꝙ infra annū tenetur in quadruplum. poſt annū vo tenet in ſimplum preter aliam penā que olim ſtatuta ē veluti furti vi bo. rap. vel. l. aql. Viuian9.

IN eum qui ex naufragio vl' incendio cepiſſe[k]: vel in his rebus dāni quid dediſſe dicitur: infra annum vtilem ei cui res ab eſt ꝗdrupli poſt annū in ſimplum actionem[l] proditam[m] preter penam olim ſtatutaz[n] edicti forma perpetui[o] declarat.

¶ Noua cōſtitutio Federici imperatoris de ſtatutis ⁊ conſuetudinibus contra eccleſie libertatē editis tollendis. colla. x.

☞ Res naufragoꝝ auferri nō poſſunt pretextu alicuius cōſuetudinis vel ſtatuti: niſi eſſent res piratarū: vel hoſtiū chriſtiani nominis vel imperij: et puniuntur tráſgreſſores. hoc dicit Bal. Vel ſic. Hodie ꝯtra ſurripientem de naufragio pena eſt aucta: q2 publicantur bona et omnis contraria ꝯſuetudo vel ſtatutū caſſatur: niſi eſſent nauigia piratica: vel heretica: vel imperij inimica: pro qbus nulla imponitur pena. hoc dicit Salycetus.

NAuigia quocūqꝫ locorum peruenerint ſi quo caſu cōtingēte rupta fuerint: vel al's ad terrā puenerint: tam ipa nauigia ꝙ nauigantiū bona ipſis itegra reſeruētur[p] ad quos ſpectabant anteꝙ nauigia hmōi periculū incurriſſent[q]: ſublata penitus oium locoꝝ cōſuetudine[r] que huic aduerſatur ſanctioni. niſi talia ſint nauigia que piraticam exercent prauitatē: ſiue nobis: ſiue chriſtiano nomini inimica[s]. ¶ Tráſgreſſores autem huius noſtre ꝯſtitutionis bonoꝝ publicatione mulctentur. et ſi res exegerit eoꝝ audacia iuxta mandatum noſtrum modis omnibus compeſcatur.

☞ Quod falſo ꝓcuratori ſoluit tanꝙ a fure ꝯdicitur ⁊ ad penam dupli tenetur. hoc dicit Bal. ⁊ Salyce.

Idē. aa. ⁊ cc. Aneſtio. Lex. xix.

FAlſus[t] procurator depoſitum[v] recipiendo: vel es

k ¶ Cepiſſe. ſiue rapiat ſiue recipiat. vt. ff. de incen. rui. naufra. l. iij. §. nō ſolum.

l ¶ Actionē. in factum.

m ¶ Proditā. id eſt datā ex edicti forma ꝗ eſt. ff. d incen. rui. naufra. l. j. in principio.

n ¶ Olim ſtatutā. Ut furti vel vi bonorum raptorum. Vel ex lege aquil. ⁊ exacta vna pena tollitur alia niſi in eo qd excedit. vt. ff. vi bonoꝝ rapto. l. j. Vel penam intellige criminalez de qua dicit. vt ff. de incen. rui. naufra. l. pedius. poteſt etiā ex. l. iul. de vi accuſari. vt. ff. ad. l. iul. de vi pri. l. j. Itē hodie imponit pena maior in naufragio per aut. hic poſitam.

o ¶ Perpetui. id eſt generalis quod tamen habet locum tunc ſolum quando in ipſo tempore naufragij fit. vt. ff. de incen. rui. naufra. l. j. §. fina. ⁊ l. ij. ⁊ iij. in princi. Sed hodie generalius prouidetur per aut. nauigia. quā hic lege.

NAuigia. ¶ Caſ. Hec aut. nō corrigit. l. codicis. ſ3 addit dicens ꝙ oia debent nautis vel dominis rerū reſtitui ſi nauis periculum paſſa fuerit. ⁊ tollit imperator omnem conſuetudinem ꝯtrariā huic conſtitutioni. Excipit imperator naues piratarum: vel paganorū inimicas chriſtiano. nomini. Ultimo imponit penā tranſgreſſoribus.

p ¶ Reſeruētur. vt. ff. de incen. rui. nauf. l. fina. in prin. ⁊ j. de nau. l. pe. in prin. ⁊ l. j. in prin. lib. xj. ⁊ inſti. de re. di. §. fi. ⁊ ff. ad leg. rho. de iac. l. qui leuande. in prin.

q ¶ Incurriſſent. nec em̄ debet addi afflictio afflicto. vt. j. de nau. l. j. in fi. li. xj. ⁊ ff. de offi. preto. diuus. Et no. ꝙ hec cauſa de repetendis huiuſmodi bonis debet incipi infra annum. vt. j. de nau. l. ij. lib. xj. ⁊ pfici poſt inchoationē vſqꝫ ad biēnium. vt. j. de nau. l. pe. lib. xj. qd eſt ſpāle: al's vſqꝫ ad triennium. vt. s. de iudi. properandum. — Afflicto non debet addi afflictio.

r ¶ Conſuetudine. hic ergo tollitur eoꝝ opinio qui dicebant ꝯſuetudinem circa talia preualere legi vt diximus. ff. ad. l. rho. de iac. l. domine imperator. al's deprecatio.

s ¶ Inimica. nam cū faciunt ꝯtra legem non debent eius vti auxilio. vt. ff. de mino. l. auxilium. in fi.

FAlſus. Diuidit in duas partes. Nam pmo dicit in qd crimen labat. Scdo qua pena ⁊ qbus actionibus conueniatur. Saly. — Diuiſio.

¶ Caſus. Si rem quā penes te depoſui alius noie meo mandatū non habens recepit. vel a debitore debitū meum exegit. an furti teneatur/ queritur: Reſpon. ꝙ ſic. ⁊ condi. fur.

t ¶ Falſus. qui eſt ſiue non habuit vnꝙ mandatū: ſiue habuit qdem/ ſed reuocatum eſt.

v ¶ Depoſitū. Quo ad depoſitū dic ꝙ depoſitarius nō agit: ſ3 deponens. Nam

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

nens. Nam aut fuit in dolo ⁊ tūc non debet cōſequi depoſitarius de improbitate ſua actionē. vt. ff. de fur. l. itaqꝫ fullo. aut non: ⁊ tunc nō intereſt ſua. ⁊ ideo nō agit. vt inſti. de obli. q̄ ex delic. §. furti. ⁊ inſtitu. vi bo. rapt. §. fi. ⁊. ff. de fur. l. cū qui. §. is autē. al's incipit is cuius intereſt. in caſu tamē agit depoſitari⁹ furti. vt inſti. vi bo. rap. §. ſane.

peret. ⁊ ad te perferret: ſi hoc mihi ſignificauerit ſeruus ⁊ me ſciente ⁊ volente res meas ad te pertulit: an furti ⁊ ſerui corrupti acti. mihi tenearis: queritur? Rñ. ꝙ lꝫ furtū nō fiat niſi dn̄o inuito. qđ hic non eſt. Itē nec ſerui corru. datur act. niſi ſeruus vere fuerit corruptus. qđ hic nō eſt: cū tamē per te nō ſtetit teneberis furti: ⁊ ſerui corrupti tanꝙ fuiſſet corruptus in veritate ne impunita te cōceſſa talia in ſeruis alienis cōmittas.

a ¶ Exigēdo. hoc verbū quandā imponit neceſſitatē. ff. de leg. iij. l. fideicōmiſ. §. ſi rem. idē tamē erit ⁊ ſi ſponte dedit.

b ¶ Citra. al's ꝯ. ſed ponitur tunc ꝓ citra. ſufficit em̄ ſi non ꝯſentit dn̄s. vt ff. eo. qui vas. §. vetare.

c ¶ Conuenit. a ſoluente. vt. ff. e. falſus. §. j. q̄ actio euaneſcit dn̄o habēte ratam ſolutionē. vt. ff. e. l. ſi vēdidero. §. ſi titius. ⁊ ff. de ꝯdi. indebi. ſi ꝓcuratoꝛ. in fi. Huic autē. l. eſt ꝯ. ſ. de ꝯdi. inde. l. creditoꝛis. vbi dicit dari cōdictionē indebiti. Item ꝯ. ff. de ꝯdit. cauſa da. l. ſi ꝓcuratori. vbi dicit dari ꝯdictionē ob cauſam: hic aūt dicit dari actionē furti. Diſtigue ergo cū falſus ꝓcuratoꝛ accipit debitū: aut nunꝙ habuit mandatum aut habuit: ſed fuit reuocatuꝫ. Primo caſu aut debitoꝛ credidit ſe liberatū: ⁊ trāſtulit dn̄ium pecunie in accipientē: q2 credebat eū ꝓcuratoreꝫ in rē ſuā: ⁊ tūc dat ꝯdictio indebiti. vt. d. l. creditoris: aut tradit vt ferat dn̄o: ⁊ ipe aīo intercipiēdi accipit: ⁊ tūc dat ſoluēti actio furti ⁊ condictio furtiua: vt h. et. ff. e. falſus. §. j. aut dedit vt faciat eū liberari. ⁊ facit accipiētis pecuniam: et tūc cōdictiōe ob cām. vt d. l. ſi ꝓcuratori. Illud etiaꝫ nota ꝙ qui accipit nō tenet debitori furti / ſi debitoꝛ trāſtulit in eū dn̄ium pecunie. vt. ff. de condictiōe cauſa data. l. penul. ⁊. ff. eo. falſus. §. j. licet. M. ꝯ per. l. antepe. eiuſdē titu. de cōdict. cā da. ſi autē habuerit ꝓcuratoꝛ mādatū ſed fuerit reuocatum liberat debitoꝛ ipo iure. ſi bonū animum habuit ꝓcuratoꝛ cū accepit: al's ſi malum tūc ꝑ exceptionē. vt. ff. ꝺ ſolu. cū quis. §. j. ⁊ inſtit. māda. §. recte. creditori autē in ſecūdo caſu condictio furtiua ceditur a debitore. ſed primo dat ſibi cōdictio ex ſua ꝑſona ⁊ furti actio. vt in dicta. l. dicit. ⁊. ff. de ſolu. ſi quis ſeruo. in fine. cum enim pecuniam bono animo accepit procuratoꝛ poſſeſſionem domino queſiuit: ⁊ per cōſequens dominiū. et ſic cōdictio furtiua domino datur. vt. ff. de cōdictio. furti. l. j. Bene dico liberari debitorē ipſo iure vel ope exceptionis: nam lꝫ ſit reuocatuꝫ mādatum / tamen contingunt predicta propter precedens mādatū. argu. ff. pro emp. l. ij. §. ſi a furioſo. ⁊ de regu. iur. ſemp qui. Additio. De iſta materia an ꝓcuratoꝛ falſus poſſit recipere depoſitum et es alienū: vide hic plene per Io. fabri. in ſuo breuiario.

Procuratoꝛ falſ⁹ accipiēs debitū an liberet ſoluentē: ⁊ q̄ actiōe cōueniri poſſit.

alienum exigēdo [a] citra [b] domini voluntatem: furtū facit ac preter rei reſtitutionem actione dupli: nec manifeſti furti conuenitur [c].

☞ In delictis q̄ poſſunt trahi in exemplum punitur factū licet nō ſit perfectū. hoc dicit Bal. vel ſic. Punitur delictum cōſummatum facto ⁊ animo delinquentis: licet ſm veram diffinitionē delicti nō ſit perpetratum. h. d. Salice.

Impa. Iuſti. a. Io. p̄. p̄. Lex. xx.

Si quis ſeruo alieno ſuaſerit vt aliquam rem domini ſui ſurriperet et ad ſe deduceret: ſeruus autem hoc domino manifeſtauerit: et domino concedente res eius ad iniquum huiuſmodi perſuaſionis auctoreꝫ pertulerit et ipe inuentus fuerit rem detinere. quali [d] teneatur actione is qui res ſuſceperit vtrum ne pro occaſione furti: an pro ſeruo corrupto quia eum corrumpere voluit: aut non [e] ſolum furti / ſed etiam ſerui corrupti is obligetur veteres dubitauerunt. nobis itaqꝫ altercationes eorum decidentibus placuit non ſolū furti actionem: ſed etiam ſerui corrupti cōtra eū dari [f]. licet enim ſeru⁹ minime deterioꝛ factus eſt / tamē conſiliū corruptoris ad pernicieꝫ probitatis ſerui introductū eſt: ⁊ quēadmodum ſm iuris regulas [g] furtū quidem non eſt cōmiſſum: quia is videtur furtū cōmittere qui contra dn̄i voluntatem res eius contrectat [h]. ipe aūt furti actione ꝓpter dolū ſuum tenetur: ita ⁊ ſerui corrupti cōtra eū actio propter ſuū vitium non ab re extendatur [i]. vt ſit ei penalis actio impoſita tāqꝫ re ipa fuiſſet ſeruus corruptus: ne ex huiuſmodi ipunitate ⁊ in aliuꝫ ſeruum qui poſſit facile corrumpi [k] hoc facere pertentet.

☞ Pro ſeruo bona fide poſſeſſo conuenitur bonefidei poſſeſſoꝛ furti noxali dū eū poſſidet. hoc dicit vſqꝫ ad verſi. ſin autem. ipſo vero deſinente poſſidere pōt agi furti cōtra verum dominū. hoc dicit vſqꝫ ad. §. de eo. Ultimo dicit ꝙ pro libero homine nō habet locum actio noxalis. hoc dicit Bal. ⁊ concor. Salice.

Idem. a. Iuli. pre. pto. Lex. xxj.

Apud antiquos querebatur ſi ſeruus quē bona fide aliquis poſſidebat furtum cōmiſerit alienarum rerum vel ipſius apud quē cōſtitutus eſt: ſi ipe qui bona fide eum detinet noxalem furti actionē aduerſus verum dominū habet: vel ipe [l] ab eo q furtum paſſus eſt: predicta cōueniat actione. ¶ Cūqꝫ generalis regula [m]. ab antiqua prudentia expoſita eſt huius [n] hominis gratia pro quo noxalem furti actionem ſuſcipere quis compellitur aduerſus alium furti actionem habere non concedens: quidam ita eam per coniecturā [o] interpretati ſunt aduerſus bonefidei quidem poſſeſſorem nullo modo furti actionem extendi. Ipſi aūt ſi furtū fuerit paſſus: aduerſus veꝝ dn̄m furti actionem noxalē recte decerni. ¶ Tunc [p] autē bonefidei poſſeſſorem [q] furti nomine quod paſſus ē noxalē actionē cōtra dn̄m habere poſſe quādo ſeruus ſub dn̄i ſui fuerit cōſtitut⁹ poſſeſſione: et pro his rebus poſſe euꝫ aduerſus dominū habere actionem non ſolū pro his quas ſeruus ſubtraxerit iam apud eum [r] conſtitutus: ſed ⁊ pro his quas furatus eſt quando fugit quidē a bone fidei poſſeſſore: adhuc aūt nōdū ſub manibus dn̄i ſui fuit cōſtitutus: quā interpretationē priſca quidē iura ꝑ cōiecturā introducebāt. ¶ Nos autem altius ⁊ veri⁹ ad cā reſpiciētes generalē regulaꝫ ſic ab initio eſſe prolatā accipimus. ¶ Cū igit bonefidei poſſeſſoꝛ dn̄i cogitatione [s] furem poſſidet: merito donec apud eū cōſtitutus eſt aliꝭs [t] tenetur noxali actōe ſi extranei furtū a ſeruo fuerint paſſi: ⁊ ipſe aduerſus verum dn̄m nō habeat actionē ſm regulā dicētē. q habet aduerſus alios furti actionē ipſe ca teneri nō pōt. ¶ Sin autē deſinat eſſe in ſerui retētione: ⁊ ille apud verū dominū fuerit inuentus: tūc quidem ipſe noxali furti actione minime poteſt teneri. aduerſus autem verum dominū habet ipe furti noxalem actionem [v] pro rebus quas vel tunc furatus eſt cū eſt apud verum dominuꝫ vel an-

d ¶ Quali. i. qua.

e ¶ Nō ſolū furti. de qua cōſtabat ante. l. iſtam.

f ¶ Dari. immo domin⁹ debet perdere ſeruuꝫ. vt ſ. tit. j. l. iiij. in fi. que eſt cōtra. Solu. vt ibi.

g ¶ Regulas. q̄s habes hic. ⁊. ff. e. inter om̄es. §. recte. ⁊ de dona. inter virum ⁊ vxo. de eo. in fi. et inſti. de obl. que ex delic. §. j. ⁊. §. vnde.

h ¶ Cōtrectat. qđ hic nō fecit: immo volūtate domini poſſidet res a ſeruo portatas.

i ¶ Extēdat. punit ergo affectus. ⁊ ſi non ſequat effect⁹. * vt. ſ. de epiſ. et cle. ſi qs nō dicā. Sed cū ſoluꝫ intereſſe veniat in hac actione qūo intētet hic cū nil interſit. vt. ff. ꝺ ſer. cor. l. ſi quis. §. ſi. ⁊. l. ꝑterite? Rñ. eſtimabit h qđ eſtimaret ſi vere corrupt⁹ eſſet: vt hic dicit.

* Affectus ſine effectu punit. concor. c. nup. cū gloſ. ſup verſi. in ipſis. extra ꝺ biga.

k ¶ Corrūpi facile. ⁊ no. ꝙ idē dico in filio cū eadem ſit eqtas. vt. ſ. de iudi. placuit. ⁊ dixi. ſ. ꝺ ſeruo corru. l. vt tm̄. §. j.

l Apud antiquos. vel ipe. poſſeſſoꝛ.

m ¶ Regula. quā habes hic. ⁊. ff. de noxa. l. antepenul. ⁊ de iniur. ſed ⁊ ſi vnius. §. ſi ſeruus. et ar. ff. de eden. ſi qs. §. ꝓhibetur. Sed ar. ꝯ. ff. de exerci. l. ſi eū. in princi. ⁊ nau. cau. ſta. l. iiij. §. penul.

n ¶ Huius. al's cuius. et hec eſt regula.

o ¶ Cōiecturā. i. a cōtrario ſenſu. melius diceret ecōtrario. Eſt em̄ ꝯiectura qñ ſenſus tacite ex litera elicitur ⁊ non eſt in litera expreſſum. ⁊ ſic eſt arg. ꝙ elicit tacite. Regula ita dicit: eius ſerui noīe cuius qs tenet noxali eius noīe non agit: cōuertit per cōiecturam ergo cuius noīe agit ei⁹ noīe nō tenetur. cū ergo bo. fi. poſ. agat ꝯtra dominū ſi ſibi fiat furtū / ergo eius noīe nō tenet.

Coniectura q̄d eſt.

p ¶ Tunc. dixit ꝙ habet actionē furti bone fidei poſſeſſoꝛ nūc dicit qñ.

q ¶ Poſſeſſorem. tempore facti furti.

r ¶ Eum. ſcꝫ verum dominum.

s ¶ Cogitatione. i. credens ſe dominum.

t ¶ Aliꝭs tenetur noxali. No. bone fidei poſſeſſorē teneri noxali: magꝫ autē ⁊ ſi male fidei. vt. ff. de noxa. l. bone fidei. ⁊. l. nō ſolum. Sed ꝯ. ff. ad legē aquil. l. ſi ſeruus ſeruū. §. ſerui. vbi dicit nō teneri bone fidei poſſeſſorē noxali. aquil. Sol. ſpeciale. in. l. aquil. vt ⁊ alia multa. Uel dic ꝙ ibi non poſſidebat tunc ſicut ⁊ hic diſtinguitur.

Bonefidei poſſeſſoꝛ tenet noxali.

v ¶ Noxalē actionē. Sed ⁊ ipſam poſſeſſionem ſerui poſſet condicere

Si quis. ¶ Caſus. Si ſeruū ſolicitaſti vt aliquas res mihi ſurri-

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

ſi credat ſuum.vt.j.de agri.ꝛ cenſi.l.ſi coloni.lib.xj.

a Factus eſt.ſed ꝑ eo qđ fecerit apud bone fi.poſſ.cōſtitut⁹ nō agit etiā poſtea.vt inſtitu.de noxa.§.omnes.ꝛ.ff.eo.ſerui ꝛ filij.in princi. niſi tunc cum ſeruus erit penes dominū ꝛ ſit res penes euȝ ſeruū.vt ff.de fur.ſi ſeruus cōmunis.poſt principium.

capere non agitur furti.vt.ff.eo.ſi is cui.§.eius.Item ratione cuſtodie propter commodatarium vel ſimiles.vt.j.ea.l.§.tales.

i Sed querebatur.prima queſtio.

k Idoneo.ſcȝ ſoluendo.

l Conceſſum.vt.ff.eo.itaqꝫ.ꝛ inſtitut.de obliga.que ex delic.§.itē ſi fullo.et.§.que de fullone.Accurſius.

b Omnibus diſcretis. diſtingue tempora ꝛ cōcordabis ſcripturaȝ.ſic ꝛ in decret.ij.q.j.ſi peccauerit.

c Et in alio.ſcȝ tēpore.

d De eo tenetur.tanq̄ ſeruus.

e Reſpondere.vt.ff.ad leg.aql.l.liber homo.§.ſi liber hō.ꝛ de interro.acti.cōfeſſionibus.in ſi.

f Regula.poſita hac.l.§.circa prin.

g Incognitū eſt.vt inſti.de noxa.§.ſi.Sed in eo qđ dicit poſſeſſum teneri poſſidenti:eſt cōtra ff.eo.ſi libert⁹ patrono.vbi dicit nō agi.Sol.illud intelligendū eſt cuȝ modice rei ſit furtū:hic cū magne.ar.ff.de acqr.re.domi.homo liber.§.j.ꝛ.ff.de pe.reſpiciendū.§.furta.Preterea h loquitur de eo liberto quē puto ſeruū meum eſſe et bōa fide poſſideo.at ibi non poſſideo eum:qꝛ bene ſcio eum eſſe liberuȝ.Sed qđ ſi bone fidei poſſeſſor ſoluerit:nonne repetet ab ipſo libero:Reſpon.ſic.quia ipſo geſtu fecit ſuum negocium.vt ff.de neg.geſt.l.ſoluēdo.et quia ſepe extra id qđ agit tacita naſcit obligatio.vt.ꝛ.ff.cōmo.ſi is.qui.ꝛ arg.ff.de peti.her.ſi quid poſſeſſor.in prin.Sed arg.contra.ff.communi diui.in hoc iudicium.§.diuerſum.

obligatio ſepe naſcitur extra id qđ agitur.

te poſtq̄ȝ bone fidei poſſeſſoris retentionem exceſſerit:necdū apud verum dominum factus [a] eſt.ſic iterū regule generali caſus euenit cōſentaneus.qui enim habet tunc furti actionem aduerſus dominū:ipſe alijs teneri furti actione nō poteſt.ꝛ ſic ex tēpore omnibus [b] diſcretis vetuſtiſſima dubitatio noſtro federe cōquieſcat:et bonefidei poſſeſſor in parte certa temporis habeat actionem:ꝛ nō teneatur actione: et ipſe dominus in alio tempore non teneatur actione et in alio [c] ſub actione conſtituatur. De eo autem qui liber conſtitutus ab alio bona fide tenetur [d] ſi furtum commiſerit recte/et ſine aliqua dubitatione dicitur poſſe eum qui eſt liber cognitus et ab ipſo qui bona fide eum detinet pro furto conueniri:ꝛ bona fide poſſeſſorem ſi extraneo furtum liber commiſerit nō poſſe conueniri:ſed ipm pro furto ſuo reſpondere [e]:quia generalis regula [f] de ſeruo prolata eſt et pro eo qui non ſeruus:ſed liber ꝛ ſue poteſtatis eſt noxalem moueri actionem impoſſibile noſtriſqꝫ legibus incognitum eſt [g].

Pretēdentibus intereſt ex iuſta cauſa ꝛ ꝓbabili competit actio furti:ꝛ re cōmodata ſubtracto dn̄o datur electio agēdi contra furem vel cōmodatariū/quorū vno ſciēter electo vel a cōmodatario domino ſatiſfacto.ei nō competit amplius ius variandi.Hoc dicit vſqꝫ ad.§.ſed cū in ſecūdam.Salicetus.Vel ſic.Actio furti ei cuius intereſt datur:et ſi res commodata ſubtrahatur eſt in electione domini vtrum agat contra furem an contra commodatarium et vno electo contra alium non poterit agere ſi fuerit ſciens.ſecus ſi neſcius vel dubitans niſi ſibi a cōmodatario fuerit ſatiſfactū.Hoc dicit vſqꝫ ad.§.ſed cum in ſecundā.Et diuiditur vſqꝫ ibi in tres partes principales:quia pmo ponit regulam.Secūdo mouet quedam dubia ꝛ auget dubitatiōes ex opinionibus veterum.Tertio terminat ea.partes patent in litera.hoc dicit Salicetus.

Idem.a.Juliano prefecto pretorio. Lex.xxv.

Maniſeſtiſſimi quidem iuris eſt furto perpetrato ei competere furti actionem cuius intereſt ne furtum cōmittatur [h]. Sed querebatur [i] apud antiquos legū interpretes ſi quis cōmodauit alij rem ad ſe pertinentem:et ipſa res ſubtracta eſt:an furti actio aduerſus furem inſtitui poſſit ab eo qui rem vtendam accepit idoneo [k]:ſcilicet conſtituto:quia et ipſe cōmodati actione

b Maniſeſtiſſimi.Cōmittatur.vt inſti.de oblig.que ex delic.§.furti.ꝛ.ff.e.l.cui⁹ intereſt.ꝛ.l.is cui⁹.Eſt autē hoc ſic exaudiendum vt ei detur actio furti:cui⁹ intereſt ex honeſta ꝛ probabili cauſa ratione iuris:id eſt dominij qđ hȝ in re vel quaſi iuris: vt vſufructus.vt.ff.eo.creditoris.§.j.aut poſſeſſionis.vt i creditore.vt.d.l.creditoris.ꝛ.ff.eo.itaqꝫ.§.ſȝ ꝛ ſi res.nō ex lucratiua cauſa vel ratiōe cuſtodie quā dȝ preſtare ex volūtate dn̄i.Probabilem cauſam hȝ nō bone ſtam hȝ fur.vn̄ non agit niſi in caſu.vt.ff.e.itaqꝫ.§.ſed furti.et.l.qui vas.§.ſi ego.ecōtra honeſtā hȝ nō ꝓbabilē cui res ex contractu aliquo debet.vn̄ nō agit furti.vt.ff.e.ſi is cui.ꝛ.l.eū qui emit.in prin.ꝛ.l.is cui⁹ intereſt.in ſi.Itē nō ex lucratiua ideo dixi:quia pro lucro:vt qꝛ poterat vſu

Furti actio cui cōpetat.

a domino pro ea re conueniri poteſt: Et hoc quidem pene iam fuerat conceſſum [l] vt habeat ipſe actioneȝ/niſi inopia dignoſcatur laborare.tunc enim furti actionem quidam domino competere dicebant. Sed ea ſatis increbuit dubitatio ſi eo tēpore quo furtum committebatur idoneus erat is qui rem commodatam acceperit:poſtea autem ad inopiaȝ puenit anteq̄ȝ moueatur actio: que ei antea competebat: an debeat actio que ſemel ei acquiſita eſt firmiter apud euȝ manere:vel ad dominum reuerti:cum et hic querebatur an ꝛ in hoc caſu furti actio ambulatoria [m] ſit necne.ſed omnem [n] talem tractatum alia ſequtur ſubdiuiſio. Si ex parte ſoluendo ſit is qui rem vtendam accepit:vt non in totum poſſit:ſed particularem rerum ſolutionem ei facere:an habeat furti actionē: an non: Tales itaqꝫ ambiguitates veteruȝ/immo magis(quod melius dicendum eſt)ambages nobis decidentibus in tanta rerū difficultate ſimplicior [o] ſententia placuit:vt in domini ſit voluntate [p]:ſiue cōmodati actionem aduerſus res accipientē mouere deſiderat: ſiue furti aduerſus eum qui rem ſurripuit:ꝛ alterutra electa earum dominuȝ non poſſe ex penitentia [q] ad alteraȝ deuenire: ſed ſiquidem furem elegerit.illū qui rem vtendam accepit penit⁹ liberari.ſi autem quaſi [r] commodator veniat aduerſus eum [s] qui rem vtendam accepit/ipſi quidē [t] nullo modo competere poſſe aduerſus furem furti actionem.euȝ autem qui pro re commodata cōuenitur poſſe aduerſus furē quidem furti habere actionē.ita tamen ſi dominus ſciens [v] rem eſſe ſurreptam aduerſus eum qui iaȝ accepit perueniat. Sin autē neſcius ꝛ dubitās rem nō eſſe apud eum commodati actionem inſtituit:poſtea autē re comperta voluit remittere quidem cōmodati actiōem:ad furti autem peruenire:tunc licentia ei concedatur:et aduerſus furē venire nullo ei obſtaculo opponēdo.quoniam iam incertus conſtitut⁹ mouit aduerſus eum cōmodati actionem qui rem vtendam accepit [x]:niſi domino [y] ab eo [z] ſatiſfactū eſſet.tunc et enim omnimodo [a] furem a domino quideȝ furti actione liberari.

m Ambulatoria.Ut ſi primo non erat ſoluēdo poſtea factus eſt ſoluendo vel ecōtra.ꝛ eſt ſimile verbum.ff.de fun.do.l.erit.ꝛ de adimen.lega.l.iiij.Accurſius.

n Sed omnem.hic incipit tertia queſtio.

o Simplicior.No.ſimplicitatē placere legi.vt inſti.de fideicōmiſ.here.§.ſed quia.ꝛ de legi.ag.ſuc.§.ſed quia.

Simplicitas legi placet.

p Uolūtate.hoc regulariter:ſed in caſu fallit.vt.j.ea.l.§.ſi.

q Ex penitētia.vt ꝛ arg.j.de codi.l.ſi.in principio.ꝛ ſic nota varietatem nō admitti.Sed arg.cōtra.ff.de colla.bo.no.nōnunq̄.

r Quaſi.iſtud q̄ſi abundat: vel eſt expreſſiuum veritatis.

s Eum.ſcilicet commodatarium.

t Ipſi quidem.ſcȝ commodanti.

v Sciēs.ſic.ff.de inoffi.teſta.l.nihil.§.ſi cū fili⁹.

x Accepit.ex commodato.

y Domino.ſcȝ rei.

z Ab eo.cōmodatario.

a Tunc etenim omnimodo.arg.eſt ad hoc.§.ꝛ iur.ꝛ fac.igno.l.error.Et not.differentiā inter cōmodatariū et vſufructuariū:creditorē ꝛ fullonē.Nā primo caſu dat dn̄o electio:vt hic.etiā i ſequentib⁹ duobus agit dn̄s:ꝛ ipſi actio furti datur.vt.ff.e.inter omnes.§.ſi ſeruus.ꝛ.l.itaqꝫ fullo.§.fina.in vltimo datur fulloni tantū niſi ſit non ſoluēdo.vt.ff.eodē.itaqꝫ.in pn̄.et inſtitu.de oblig.q̄ ex delic.§.fullo ni.ꝛ itellige nō ſoluēdo etiā ſi ꝑ parte ſit ſoluendo.vt.ff.de vbo.ſig.l.ſoluendo.Sed querit q̄ ſit rō diuerſitatis ꝙ aliud ſtatuit in cōmodatario: ꝛ aliud in fullone ꝛ ſarcinatore:Rn̄.qꝛ Jctus qui cū fullone initur ſit gratia vtriuſqꝫ.Unde fauemus ei magis ꝙ cōmodatario: cū quo nō init Jctus niſi gra ipſi⁹ tm̄:ꝛ plus ꝯcedit cōmodāti q liberalitateȝ exercuit.Et nota ꝙ leges vident circa hāc materiā varia re.naȝ q̄ñ pluriū itereſt videntur quedā leges dicere ꝙ vni tm̄ detur:alie ꝙ pluribus.Et ideo dic ꝙ quando rei ſubtracte plures

Cōmodatario minus fauet ꝙ fulloni.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

plures ſunt domini: vel pluriũ intereſt ratione dominij qlibet agit in partẽ. vt. ff. co. l. fullo. §. frugibus. ⁊. l. ſi quis vxori. §. ſi ſulphurarie. quãdoqꝫ pluriũ intereſt ratione cuſtodie: ⁊ tũc quilibet agit inſolidum. Sed ſi vnus ſit ꝯſecutus: alter amplius non agit. vt. ff. cõmoda. ſi vt certo. §. fina. ⁊. l. ſequẽti. quandoqꝫ alter eſt dominus ⁊ alter habet ius in re: ⁊ ſi quidẽ ius illud habet ſimilitudinez cum dominio vtriqꝫ cõpetit: vt eſt cuz vnus habet vſũfructuz: alter habet ꝓprietatez. vt. ff. eo. inter omnes. §. ſi ſeruus. ſi autẽ non habet illud ius ſimilitudinem cum dñio: vt quia eſt ius pignoris: ⁊ tunc quandoqꝫ creditori tantum daẽ: quandoqꝫ debitori tantũ: quandoqꝫ vtriqꝫ. datur tantũ creditori quãdo culpa eius interuenit in ſurripiendo: qꝛ eſt obligatꝰ ad eiꝰ reſtitutionẽ. Accur.

a ℭ Suppoſitum. Id eſt furtum.

b ℭ Cũ manifeſtiſſimuz. bene dico impediri variationem poſt ſatiſfactionem cum manifeſtũ ſit ꝙ quandoqꝫ etiã ante ſatiſfactionem impeditur: vt in caſu contrario: ⁊ hic dicit.

c ℭ Incidebant. ſcilicet querentes.

d ℭ Aliquis. ſcꝫ fur.

e ℭ Pulſatus. ſcꝫ fur.

f ℭ Rem furtiuam. Sed qua actione? Reſpond. cõdic. incerti. ſm. M. vt ff. de cõdic. fur. l. et ideo. §. fina. non condi. furti. que ſoli domino datur. vt. ff. de condic. furti. l. j. Sed Azo dicit actione in factum vel officio iudicis: vt ibi nota. in. l. et ideo. ⁊ gloſa iſta que dicit dari condictionẽ incerti/ male dicit: quia illud eſt verum in eo qui habet ius ĩ re: quare dicit referre ſi dño ſubtrahatur: quia tunc ei daẽ condictio furtiua. vt. ff. de condi. furti. l. j. ſi ſubtrahaẽ ei qui habet ius in re datur condictio incerti. vt in creditore. vt ff. de condi. furti. ⁊ ideo ĩ fine ſi ſubtrahatur bonefidei poſſeſſori datur triticaria. ff. de triti. l. j. ſi habenti ſcientiam rei aliene voluntate tamen domini vt hic ſubtrahatur ad rẽ recuperãdam datur officium iudicis vel cõditio. ex lege. vt. j. de agri. ⁊ cenſi. l. ſi coloni. lib. xj. Additio. Hec glo. teſte Barto. hic bene dicit preterꝙ in fine vbi vult cõmodatariuz habere cõdictionem ex lege ſi coloni. j. de agrico. ⁊ cenſi. libro. xj. quia hoc falſum eſt. Nã illa condictio competit tantum ei qui poſſidebat vt latius in eadem. l. notatur per eundem Barto.

Cõmoda tariꝰ qua actione recupat rez ſibi cõmodatã a fure.

ſuppoſitum[a] autẽ ei eſſe qui pro re ſibi cõmodata domino ſatiſfecit. ¶ Cum manifeſtiſſimum[b] eſt: etiam ſi ab initio dominus actionem inſtituit cõmodati ignarus rei ſurrepte: poſtea autem hoc ei cognito aduerſus furem trãſiuit: omnimodo liberari cum qui rem cõmodatam ſuſceperit: quecũqꝫ cauſe exitum aduerſus furem dominus habuerit: eadẽ diffinitione obtinente: ſiue in parte ſiue in ſolidum ſoluendo ſit is qui cõmodatam rem accepit.

☞ Si cõmodatarius a fure rem ⁊ penã exigit: nõ tenetur dño penã reddere: quia ſuo periculo eſt expertꝰ. h. d. vſqꝫ ad. §. cũ autem. Bald. concor. Salicetus.

ℭ Sed cum in ſecũdam dubitationem incidebant[c]: quid ſtatuẽdum ſit ſi quis rem cõmodatam habuit quam aliquis[d] furto ſubtraxit: ⁊ lite pulſatus[e] condẽnationem paſſus fuerit: nõ tantum in rem furtiuam[f]/ ſed etiam in penam furti: et poſtea dominus rei venerit omnem condẽnationem accipe deſiderans[g] vtpote ex ſue rei occaſione ortam[h] alia dubitatio incidit veteribus: vtruz ne rẽ tantũmodo ſuam vel eius eſtimationem conſequatur: an etiã ſummam penalem: et licet ab antiqs variatũ eſt: et ab ipſo papiniano in contrarias declinante ſententias: tamen nobis hoc decidentibus papinianꝰ licet variauit eligendus eſt non in prima: ſed in ſecunda eius diffinitione in qua lucrum ſtatuit minime ad dominũ rei peruenire[i]: vbi eñ periculuz/ ibi et lucrum collocetur[k]: nec ſit damno tantũmodo deditus qui rem cõmodatam accepit: ſed liceat ei etiam lucrum ſperare.

☞ Si marito res commodata ab vxore ſubtrahatur: ſi vxor a dño eligatur cõuenitur furti. ſi eligaẽ maritus tenetur ei vxor actiõe in factũ propter res amotas. nec poteſt vxor eligi a domino rei ſi maritus extiterit ſoluẽdo etiam ſi hoc affectauerit maritus. hoc dicit. Et no. ſingularẽ caſum de iſto furto domeſtico quod ſit ꝑ vxorem viro de re aliena cuius periculuz pertinebat ad maritum qđ nõ agitur furti niſi in ſubſidium. hoc dicit Bal.

ℭ Cum autem in confinio earũ dubitationũ tertia exorta eſt qͥſtio quare non ⁊ eam decidimus.

g ℭ Deſiderans. Hoc cum dominus ratam habet exactionem petendo quod eſt exactum. Sed quid ſi velit furem conuenire? Reſpond. poteſt. vt. ſ. proxi. §. ſed nunquid tunc fur afficietur duplici damno.

Additio. Aduertas ꝙ Dynus in. l. licet. §. fina. ff. nau. cau. ſta. tenẽs contra glo. iſtam dicit ꝙ poſtꝙ fur exactus eſt ab vno non poteſt iterum cõueniri nec obſtat. §. precedens. quia loquitur ante furem exactum. quod etiam ſequitur Bar. hic.

h ℭ Ortam. ſcꝫ condẽnationem. No. occaſione rei mee queſitum mihi deberi. vt. ff. de rei vẽd. l. ſolum. §. j. et. ff. cõmo. ſi is qui. §. ſi quem queſtum. ⁊. ff. ad trebellia. l. quia poterat.

¶ Cum enim apertiſſimi iuris eſt non poſſe maritum conſtante matrimonio furti actionem contra ſuã vxorem[l] habere: quia lex ita atrocem actionem dare in perſonas ita ſibi coniunctas erubuit[m] huiuſmodi incidit veterum ſenſibus queſtio. ¶ Quidaz etenim re ſibi cõmodata huiuſmodi rei furtum a ſua muliere paſſus eſt ⁊ dubitabatur vtrum ne domino rei furti actio contra mulierem preſtetur: an propter neceſſitatẽ cauſe et maritus[n] eius vtpote actiõi commodari ſuppoſitus poteſt habere furti actionem. Et actores quidem iuris ſatis: et in hac ſpecie contra ſe iurgiũ exercuerunt: ex preſenti autem lege ⁊ anterioribus noſtris deciſiõibus que in iſta poſite ſunt conſtitutione: poteſt et hec ſpecies apertius dirimi. ¶ Si eniz dedimus domino[o] electionem ad quem velit peruenire: ſiue ad eum qui rem commodatam accepit: ſiue contra eũ qui furtũ cõmiſit. ⁊ in hac ſpecie quidem maritus propter matrimonij pudorem nõ furti: ſed rerum[p] amotarũ actionẽ habeat: ſi ipſuz dominus elegerit: dominus autem omnem licentiam poſſideat: ſiue aduerſus maritum cõmodati: ſiue aduerſus mulierem furti actionem[q] extendere vult. ita tamen vt ſi ipſe qui rem cõmodatã acceperit ſoluendo[r] ſit nullo modo aduerſus mulierez furti actio extendatur: ne ex huiuſmodi occaſione inter maritum ⁊ vxorem qui non bene ſecum viuũt aliqua machinatio oriatur et ne forſitan marito nolente vxor eius extrahatur[s]: ⁊ furti patiatur penalem condemnationem.

ℭ De operis libertorum. Titulus. iij.

☞ Opere promiſſi debẽt preſtari nõ earum pretiũ niſi ex cauſa neceſſitatis. hoc dicit. Primo loquitur quãdo opere ſunt impoſite an peti poſſint vſqꝫ ibi: ſolet. Secundo an poſſit peti pretiũ operarũ vſqꝫ ibi: cũ ⁊ ſi opere. Tertio loquitur quando opere non ſunt impoſite vſqꝫ ad finez. Baldus. Uel ſic. Operas tempore manumiſſionis impoſitas libertus debet preſtare. Sed pro futuris pretium nõ poteſt exigi niſi conuentum/ vel ob neceſſitatem alimentorum. hoc dicit Salice.

i ℭ Peruenire. idẽ in cõductore. vt. ff. loc. is qui. Secus ĩ creditore. vt. ff. de pigno. act. ſi pignore. Sed quare ſecus? Rñd. qꝛ creditor nullum vſuz amittit: nec eñ debebat vti al's cõmittere furtũ. vt inſtitu. de oblig. que ex delic. §. placuit. at cõmodatarius ⁊ cõductor amittũt vſum quare habent lucrũ. Itẽ et aliud eſt in creditore: quia creditor nõ ad tantã diligẽtiam tenetur ſicut commodatarius tenetur. vt ff. commodati. l. ſi vt certo. §. j. ⁊ de regu. iuris. l. contractus.

Cõmodatarius ad maiorẽ diligẽtiã teneẽ ꝙ creditor.

k ℭ Collocetur. vt ⁊. j. de cadu. tol. §. pro ſecũdo. ⁊. ff. de regu. iur. ſm naturam. Argu. contra. ff. de ꝓcur. qui proprio. §. procurator vt in ceteris.

l ℭ Uxorez habere. vt. ff. de furtis. ſi quis vxori. ĩ principio.

m ℭ Erubuit. vt et. ſ. de iure do. l. j. in fine. ⁊. ſ. rerum amo. l. ij. ſed ibi rez viri ſurripuit.

n ℭ Maritus. ſi ipſe eligitur. Accur.

o ℭ Domino. dedimus. vt. ſ. ea. l. §. tales.

p ℭ Sed rerũ amotarũ. ſcꝫ ſoluto matrimonio. ſed eodẽ conſtante in factũ. Et ſic nõ obſtat contrariũ ſignatũ. ſ. rerum amo. l. ij. Uel dic cõſtãte matrimonio dari reruz amotarũ: ſed in ſimplũ fauore mrĩmonij ad exẽplum actionis ſerui corrupti. vt. ff. de ſeruo cor. l. ſi. ⁊. l. aql. vt. ff. ad legez aqli. ſi ſeruus ſeruũ. §. ſi cũ maritꝰ. Uel tertio regulare eſt qđ. ſ. dicĩ. hic aũt ſpeciale ꝓpter neceſſitatẽ. vt. ſ. ꝓxi. Uel qͬto daẽ actio rerũ amotarũ. i. in factũ noĩe reruz amo. ſic expone. ff. đ fur. ſi quis vxori. circa prin.

Rex amotarum an poſſit dari ꝯſtante matrimonio.

q ℭ Furti actionẽ. i. in factum nomine furti.

r ℭ Soluẽdo. hic eſt ꝯ. ff. reruz amo. l. antepe. ſed ibi rẽ viri ſurripuit extraneo: quare extraneꝰ cõtra eã agit furti ħ ecõtra ſurripuit rem extranei viro. Sed quare aliud hic? Rñ. quia hic fuit furtum factum viro mulierem. ibi autem extraneo fuit factum furtum. licet extraneus agat vnde tardius permittitur extraneo agere ꝯtra

s ℭ Extrahatur. ad iudicium. ⁊ eſt ſic. ff. de libe. exhi. l. j. in ſi.

ℭ De operis libertorum. ¶ Quia occaſione operarũ liberti fugiunt a nobis: ideo ſubijcit de operis libertorum.

UNIVERSIDAD DE HU